

MAGYARI

Posta postală plătită
aprobării Dir. Gen.

NR. 984

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9-11.

Director și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.
Nrul de incriere in Reg. Publ. periodice - Tri-
bunalul B'hor, secția III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Primcolaborator: **dr Gyártás Elemér**

Cristea Miron patriarha miniszterelnök válasza a romániai németek üdvözlő iratára

București. Saját tud. Fritz Fabricius, a Romániai Németek nevében hetvenedik születési évfordulója alkalmából üdvözölte Miron Cristea miniszterelnököt, aki a következő táv-irattal válaszolt:

— Szívvel köszönöm a jókívánatokat. Ami pedig a romániai németajkú állampolgárok helyzetét és életét illeti, alig hiszem, hogy létezzék még egy ország, ahol egy kisebbségi nép, amely többségiek közé élve él, szebb művelődési, gazdasági és társadalmi fejlődéssel rendelkezik, mint a romániai németek. Ezt a

fejlődést kívánom én magának a román népnek is, amely századokon át el volt zárva a haladás minden lehetőségétől. Románia kezdetől fogva és a lefolyt húsz esztendő alatt is, gondját viselte a népkisebbségek egyházának, iskolájának, művelődésének és földdel való ellátásának s továbbra is tiszteletben fogja tartani anyanyelvük iránti szeretetüket. A kisebb incidensek és kellemetlenségek, amelyeket kivételes időben ideiglenes hivatalnokok ideztek elő, csak átmenetiek voltak, amelyek epügy érintették a románokat is.

A Legfőbb Gazdasági Tanács állást foglalt a szabad gazdálkodási rendszer mellett

Nagy munkálatot dolgozott ki az ország gazdasági élete mindenirányu kifejllesztéséről. A tervezetet hozzászólás végett kiadják az összes gazdasági érdekeltségeknek

Bucurestiből jelentik: A Legfőbb Gazdasági Tanács már hosszabb idő óta foglalkozott egy olyan tervezet kidolgozásával, mely az ország gazdasági életének mindenirányu kifejllesztésére vonatkozik. A munkálat a múlt hét végén elkészült, s annak szövegét sokszorosítják és a napokban szétküldik azoknak, akik a gazdasági életben számottevő tényezők. Argetoianu királyi tanácsos, volt miniszter, a Gazdasági Tanács elnöke kijelentette, hogy a gazdasági fejlesztés irányelveiről szóló munkálattal nem bürokratikus alkotást akar létrehozni, hanem olyan programot, mely teljes figyelmet fordít az érdekeltek kívánalmaira.

Az összeállított tervezet legfőbb alapelveként azt hangoztatja, hogy a gazdasági életnek szabadnak kell lennie, s csak minden

korlátozástól mentesen lehet meg a fejlődése. Ez a gazdasági szabadság a magánkezdeményezés érdekében nélkülözhetetlen. Korlátozásokkal csak akkor lehet beavatkozni, ha az állam létfontosságú érdekeit érintené a szabad gazdálkodás. A gazdasági szabadság irányának tartósnak és általános kiterjedésűnek kell lennie, hogy helyi intézkedések ne vessenek közbe olyan korlátozásokat, amelyeket a kormány nem tart kívánatosnak.

A tervezet további részletei az állami pártfogást a kivétel előmozdítására, s a mezőgazdasági munka behatóbbá tételére, falusi gabonarakarátok létesítésére és a mezőgazdasági termékek jobb értékesítésére tartják szükségessé.

Bizottságot neveztek ki egy új ipari törvénykönyv kidolgozására

Bucurestiből jelentik: Az „Argus” című napilap közli, hogy az ipar ügyére vonatkozó jelenlegi összes törvények nem bizonyultak a gyakorlatban eléggé hatályosoknak. Különösen az iparfejlesztési törvény nem felel meg a mai napok követelményeinek. De vagy elavultak, vagy már nem eléggé élethez alkalmazkodók az ipariügyre vonatkozó egyéb törvények is. Ezért volt az, hogy a kormány első kiáltványában az ipariügyi törvényhozás teljes megújítását jelentette be. Arról van szó, hogy olyan egész törvénykönyvet alkotnak, mely kiterjed a hazai ipar minden problémájára. A törvénykönyv két irányban kíván hatni. Egyfelől bátorítja a hasznos és életképes vállalkozáso-

kat, másrészt kiküszöböli és megszünteti az olyan káros képződményeket, melyek élősdien nehezednek rá az iparra.

A fontos törvénykönyv kidolgozására a nemzetgazdasági minisztérium egy bizottságot küldött ki, melynek tagjai között ott van Bădescu-Rosiori semmitűszéki elnök, továbbá Slavescu Victor, a Gyáriparosok Szövetsége elnöke, Orghidan fémipari egyesületi elnök, Bungeanu tanár, a kereskedelmi és iparkamarák szövetsége elnöke, Corneanu tanár, a mezőgazdasági ipar szakértője, dr Rațiu, az ardeali iparegyletek szövetségi elnöke, Petrică vámiügyi igazgató és Colos ügyvéd, a nemzetgazdasági minisztériumban.

Munka után

A munkaügyi minisztériumban most hétfőn értekezlet volt, melyre meghívták a munkások, a magántisztviselők és kisiparosok egyes szervezeteinek a képviselőit, hogy tanácskozzanak a szabad idő felhasználásának minél nemesebb módjairól. A minisztérium egyik főigazgatója tartott bevezető előadást, hogy Ralea miniszter az olaszországi „Dopo Lavoro” („Munka után”) és a németországi „Kraft durch Freude” („Erő az öröm útján”) szervezetek működését az illető országokban tanulmányozva, hasonló szervezkedések kialakítását nálunk is célszerűnek és üdvösnek tartaná. A miniszter bizonyos tervek vázlatát ki is dolgozta, hogy minden foglalkozás keretében, a dolgozó néprétegek munka utáni szabad idejének felhasználása tekintetében milyen irányítások és milyen hasznos szórakoztatások kellenének, s hogy ebben az államban, a vasúti és hajózási intézményeknek, a munkaadók társadalmának, s általában a közönségnek bizonyos jóakarati támogatást és közreműködést kellene megvalósítani.

Ami az egész elképzelés gyakorlati elindítását illeti, a miniszter a tanulságos kirándulások megszervezésével akarja kezdeni. Ezek arra szolgálnának, hogy a dolgozók szabad idejüket az ország különböző tájai fölkeresésére fordítsák, s ilyen belföldi tömegmozgások révén az ország megismerése úgy történelmi, mint földrajzi és gazdasági tekintetben előjődjön. E mozgalom iránt a munkaadók szervezetei is kivilalkoztatják kedvező felfogásukat, s a közlekedésügyi minisztérium és a vasúti igazgatóság is kilátásba helyezte, hogy a kiránduló utazásokat elősegíti.

Az értekezlet résztvevői általában hálafelek nyilvánították, hogy a miniszter ilyen gondoskodásokkal mutatja meg a munkások iránti odaadó törődését. Aztán egyikük felszólalt a sport és a turisztikai érdekében, hogy ezeknek a dolgozó néprétegek között való elterjesztését vegyék munkába, s ezek ne csak egyes testmozgás egyesületek különleges szakmáiként hassanak, hanem az egész alsó néposztályban is népszerűvé váljanak. Másik felszólalás arra utalt, hogy a meglévő munkásszervezetek hogyan tudnának úgy a tanulmányi kirándulások, mint általában ismeretterjesztő és műkedvelő előadások rendezői lenni. Arra is történet utalt, hogy a minisztérium a vasárnapi munkaszünet kötelező voltának érvényét szerezzen, mert tekintetben több munkaadó mutatkozik figyelmellennek, s a szabadidőt is túldolgoztatásra akarja fordítani.

Az egész értekezlet mindenesetre annak a jelzése, hogy az állam kormányzata hivatalos gondná tette a munka utáni pihenés kérdését. Megnyilvánította, hogy az államra nézve se közömbös, vajjon a pihenés nem ömlik-e szét erővesztéssé. Mert lehet pihenni úgy, hogy a testi és lelki erők kimerülése még nagyobb lesz, ha a pihenést káros szórakozásokra, ivásokra és derbézolásokra használják. Az igazi pihenés ezzel szemben az, ha a pihenő időt testi és lelki felüdülésre fordítják, s a hétköznapi gondjaiból úgy kapcsolódnak ki, hogy megtalálják a tartalmasabb öröm és fölemelkedés útjait. Megtalálják a lélek számára is a magasba lendülő gondolkodást, szemléletet és érzéseket, s a test számára is az erődő megnyugvást és játékos megkönnyebbülést. Így te-

hát nem is a tompa elröstülés, nem is a másik végletbe menő hejjeuhujzás az erőgyűjtő pihenés, hanem a lélek és test magasabb irányu foglalkoztatása. A gond nélküli olyan föllendülés, mely nem hoz másik napra, a hétköznapi munka idejére visszaroskadást, hanem tájékozottsá teszi akkorra is a jókedélyt és az izmok megfrissülését.

Soká el lehet gondolkozni azon, hogy az egyszerű, a szegény, a nyomorral küzdő néprétegeknek mi is a megpihenő szórakozása. Mi ad nekik megnyugtató örömeiket nehéz hétköznapijaik után? Akik dolgozhattak és jól dolgozhattak hétköznapijaikban, azoknak az elévített munka fölötti megelégedésük mindenestre megvan. Ebből a megelégedésből szelíd jó reménység is tud fölbredni és biztatón rásímulni azoknak a lelkére, akik a hétköznapiokon kérgessé tették tenyerüket és gondbarázdákba borították az arcukat. Ezeknek a munkájuk jószágára és eredményére való visszagondolás mind meghozza a szelíd örömeiket. De akiknek nem volt munkájuk, akiknek bizonytalanná lett a munkahelyük, akik úgy lettek munkanélküliek, hogy még a statisztika se tartja nyilván őket, — milyen lehet annak a pihenő napja? Már pedig bizony sokan vannak ilyenek is. Névtelen nagy tömeg ez, mely se hangos, se szelíd örömeiben nem vesz részt, s melynek éppen a kényszerített pihenés a legbensőbb és a legnagyobb tragédiája.

Aztán elgondolkozásunk megláttatja velünk azokat is, akiknek volt ugyan a hétköznapi munkájuk, de nem lehetett azon megelégedésük. Túlsok gond között is túlkeves eredményben, vagy éppen eredménytelenségben volt részük. Lehet, hogy a maguk hibája, a maguk tapasztalatlanul és nem okosan végzett munkamódja okozta a rossz eredményt. De lehetséges az is, hogy külső körülmények, a munkájába való belenyulások és akadályozások okozták, hogy hiába dolgozott, vagy nem tudott a maga célszerű elképzelései szerint dolgozni. Az ilyen munkájukkal elégedetlenek száma is igen-igen nagy réteg, mely az önmagával való meg hasonlásokban győtrődik. Az ilyen a vallás, a templom, az iskola vígasztaló szavaira se tud odahallgatni, hogy rossz munkahete után egy megkönnyebbülő sóhajtással napirendre térjen, s a jövő hétre annál erősebb elhatározással készülődjen.

Gyönyörű gondolat, hogy az erőteljes pihenés kérdése megérdemli az állam törődését. Ime, a pihenés eszméje mögött a társadalmi valóságok egész nagy bonyolultsága fölülárul. A munka és az élet viszonyainak egész serege megjelenik, mely egymással való ellentétek terheit és nyűgeit jeleníti meg előttünk. Mindmind az összhangot keresi, vagy az összhang hiányát panaszolja, még akkor is, ha névtelen némasággal hallgatja az önmagába húll. Akkor persze méginkább, ha hangos, ha elkekeredett, s ha a bú és bánat elfojtásának a szertelen módjaival dobzódik. A rosszul pihenésnek ezt a sok néma és hangos jelenségét mind meg kell gyógyítani a társadalmi élet jó fejlődésének, az egymással való jobb és részvevőbb törődésnek. Csak éppen ne legyen ez a törődés olyan heavatkozássá, mely túlmegy a jóakarati segítséssel, s valami olyan kényszerítéssé válik, ami még újabb gondot és zavart okoz éppen annak, akinek a napját örvendőbbé és reménytelőbbé akarnók tenni. A mértéktartás a másért való jóindulatú törődésben, az is hozzájárulás embertársaink nyugalmaának a megtalálásához és elősegítéséhez.

Hogy most nálunk maga az állam is gondjává ávatta a dolgozók hasznos pihenése kérdését, ezt igen nagy dolognak tartjuk. Az állami gondoskodás egyrészt példát ad a társadalomnak, hogy ime, ebből a szempontból is foglalkozzunk kell embertársainkkal. Munkajogukat elő kell segítenünk, a munka bizonyosságát és az abból folyó megelégedést valami szerető kölcsönösséggel kell biztosítanunk. Akkor szinte magától fog következni, hogy olyan társadalmi helyzet álljon elő, melyben a munka utáni pihenés önként megtalálja a maga leghasznosabb és legüdítőbb módjait. Azokat, amelyekből a test és lélek összhangja árad ki a következő munkás hétköznapiakra.

Palesztinában meggyilkoltak egy mohamedán főpapot

Beyruthból jelentik: A palesztinai nyugtalanság egyre tovább tart. Hir szerint ismeretlen merénylők meggyilkolták a St. Jean de Acre-i nagymecset imámját (főpapját) Rachim sejket. A gyilkosság híre újra felkorbácsolta az arab lakos-

ság hangulatát, mert ez már rövid időn belül a második hasonló gyilkosság. Nemrég ugyanis a jeruzsálemi Omar mecset imámját gyilkolták meg hasonló körülmények között.

Az angol hatóságok máskülönben Haifában is kihirdették az ostromállapotot.

A világháború egyik német gyalogezredének kétszáztagú küldöttsége Párizsban

Az ezredben szolgált egykor közkatonaként és altisztiként Hitler Adolf a mostani német kancellár

Párizsból jelentik: A tizenhatodik bajor gyalogezred, amelyben a háború alatt Hitler is harcolt, kétszáztagú frontharcos küldöttséget küldött nemrég Belgiumba és Franciaországba. Ez a küldöttség fölkereste Belgiumban és Franciaországban a világháború egykori csatamezőit és az ott elesett hősök temetőit.

A német frontharcos küldöttség most érkezett Párizsba, ahol gróf Weltze nagykövet fogadta és üdvözölte a pályaudvaron a küldöttséget. A nagy-

követ beszédében rámutatott arra, hogy a front-harcosok a béke legjobb közvetítői, mert jól emlékeznek rá, hogy milyen szenvedéseket jelent a háború.

— Ti vagytok a követei — mondta gróf Weltze nagykövet — annak a barátságának, amelynek Franciaország és Németország közt meg kellene lennie és amelynek megszületését Hitler vezér és kancellár annyira kívánja.

Meglepő fordulat a román és magyar labdarugók viszályában

Budapestről jelentik: Bindea román futballista ismeretes incidensének ügye szerdán újabb, meglepő fordulathoz érkezett. A Magyar Labdarugó Szövetségnél jelentkezett egy tanu, aki elmondta, hogy látta, midőn Korányi, az FTC hátvédje megütötte Bindeát az öltöző folyosóján. A tanu szerint a csapat többi játékosa nem vett részt a verekedésben.

A Magyar Labdarugó Szövetség elnöksége a tanuvallomás alapján azonnal bevezette az eljárást Korányi ellen és játékjogát felfüggesztette. A fordulatról még szerdán este értesítették Copolát, a Középeurópa Kupabizottság elnökét. Mivel ilyenformán a Bindea-ügy tisztázódott, a Magyar Labdarugó Szövetség visszavonta a FTC pályára elrendelt zárlatot.

Urinő nem lop...

Az újságosfiú őt az egyhez merté volna adni, hogy így igaz. Elég érett és tapasztalt újságosfiú, sőt fiúnak már egy kicsit bácsi. Innen-onnan harmincöt éves. Ha ő egyszer azt mondja urinő nem lop, akkor én csak higgyem el neki. Sajnos, az újságosfiúkban nem nagy a bizalmam, mert gyakran becsapnak. „Ja vagy úgy. Illustriertét tetszik kérni? Sajnos, kézben van, de hozhatok egy Wochét.” Hozza a Wochét, jó friss szám lehet, az abszesszin háborúról közöl képeket. Negyedóra mulva felfedezem az Illustriertét egy asztal alatt. Nem volt kézben. Barátocskám, — mondom, — miért csapott be? Erre fölényesen mosolyog kijelenti, hogy ez ugyanannyi, mintha kézben lett volna. Át nyújtja a lapot, amely olyan öreg, hogy a hamut is pernyének mondja.

Ilyen tapasztalatok után senki se csodálkozzék, hogy nem bizom meg az újságosfiúban, aki jólfejtett lúdtalpain kacszázik a kávéházi asztalok között és mindenkinek más lapot visz, mint amit kért. Urinő nem lop, mondta ő, és ime, egy újabb hazugság. Ezennel leleplezem. A szomszéd asztalnál a hölgy bronzárnyalatu, igen csinos urinő, már második napja figyelem milyen tartózkodó. Ha ránézek, lesüti a szemét és a festék elpirul az arcán. Ejnye, mondom, miért, miért, furcsa az egész, óvatosabban kell figyelniem, mert e mögött titok rejlik. Cikket írok, az asztalomon két pohár jó meleg ivóviz, és közben figyelek. A helyzet tehát röviden a következő: Ur ír, — urinő lop.

A bronzárnyalatu urinő bizony lop. Mondjuk finomabban — csen. Előtte a Vogue új száma, színes ruhacsodák csipke, tüll, fodor, selyem, vászon, csupa álom az egész. A hölgy egy gombostüvel végigszántja a lapot. Villámgyorsan dolgozik. Egy féloldalas kép máris a retikülben lapul. Öt perc alatt

már három darabra szaporodik a zsákmány. Sajnálom a hölgy férjét. Ma este vacsora után a következő jelenet játszódik majd le a tisztos otthonban.

Hölgy: Na de Cunci, esküszöm, mindenkinek van már, stb.

Ur: Lyukas a cipőm...

Hölgy: Ezt nézd meg, ezt az angyalbáj ruhát, és milyen olcsón lehetne...

Ur: Holnap lezárják a gázt...

Hölgy: Vagy ez a másik! Már nem tudok kimenni az utcára...

Ur: Holnap elviszik a zongorát...

Hölgy: Hogy neked ez a vacak zongora a fontos... Hogy én hogy járok...

Ur: Félek, hogy rosszul!

Hölgy: Még goromba is vagy. Mi az, hogy rosszul járok?

Ur: (Hosszu csata után ő az aki rosszul jár. Megrendel két ruhát. Három hét mulva elviszik a könyvszekrényt).

Ezért lop a hölgy. Ezért gombostüzi az újságokat. És rá nem lehet gyanakodni. Angyalarca van, bűbajos és finom. Urinő, az újságos másnap kénytelen saját pénzén újra megvenni a Vogue-t. Az egész kávéház tele van rokkant lapokkal. Félkarú és fél lábú képesújságok. A London News-nak kioperálták a vakbélét. Ha nekem kávéházam lenne, kijelölnék tiz asztalt, kis táblával: „Csak lopósak számára.” Itt aztán mindenki vághatna, nyirhatna, téphetne a kedvére. Sajnos, a mostani kávéházakban nincs szociális érzék és bűnbe sodorják az embereket. A mérnök úr titokban tépi ki az új berlini postaépület tervét, a tőzsdés vidáman mosolyog az asztal fölött és közben az asztal alatt cibálja a valutarovatot. Nehéz dolog az ilyenek. Már előre félek a mai naptól. Ki kell lopnom a laphól a cikkemet. Ezt úgy hívják jogilag: Önbetérés. V. Z.

A London-Párizs és Berlin-Róma közti tengelyek együttműködése lehetőségéről szólott az angol külügyminiszter

Nagyérdekességű külügyi vita a lordok házában.
Runciman lord küldetése

Londonból jelentik: A lordok házában szerdán nagy külügyi vita folyt le, mely Halifax külügyminiszter beszédével zárult. Halifax kijelentette, őszintén sajnálja, hogy az angol-olasz egyezmény eddig még nem léphetett életbe, sem pedig a francia-olasz viszony megjavítását nem sikerült elérni.

— Ugy látszik, — mondotta az angol külügyminiszter, — hatalmas erők dolgoznak az angol-olasz egyezmény és a francia-olasz viszony javulása ellen. Ha a rosszakaratú suttogásokat figyelemre méltatjuk, melyek a london-római tengely ellen áskálódnak, kijelenthetjük, hogy ez az áskálódás hiábavaló. Meddőségre van kárhóztatva az a politika is, mely akár a berlin-római, akár a london-párizsi tengely közé akar éket verni. Mindkét tengely szerves fejlődés eredménye, mely az egymással való párhuzamosság lehetőségét is magába foglalja. Erre vezető módszer az angol-olasz egyezmény is. És ha vannak áskálódó erők, — azoknak mégse fog sikerülni se az angol, se az olasz kormányt eltéríteni attól az óhajától, hogy az angol-olasz egyezményt mielőbb életbe léptessék.

Ezután a csehszlovák kérdésben beszélt a külügyminiszter.

— A csehszlovák kérdést illetően — mondotta — az az óhajunk, hogy barátságos tárgyalás alapján békés megegyezés jöjjön létre. A probléma jelenlegi formájában a következő: Csehszlovákia szétrombolása nélkül, békés úton önkormányzatot adni a német, magyar és lengyel nemzetiségeknek, hogy Csehszlovákia határain belül háborítatlan nemzeti életet élhessenek. Mikor lord Runcimannak megadtam a megbízatást, felhívtam a figyelmét arra, hogy súlyos feladatok megoldására vállalkozik. Runciman megértve a helyzetet, a következőket válaszolta:

— *Értem. Kis csónakban bocsájtasz útra az Atlanti-óceán közepére...*

Majd így folytatta Halifax külügyminiszter:

— Az angol birodalomban a különféle népek önkormányzata megvalósított rendszer, ámde

a sokfajta együttélő nép mégis példáját adja Anglia óriási egységének. A cseh kérdést is hasonló szellemben kell megoldani. Változásra feltétlenül szükség van s ez elől elzárkózni nem lehet. De mi békés változást kívánunk. A békés változtatás mindenkor maradandóbb, mint az, amely erőszakkal történt.

— Mindenkit kérek, tegye lehetővé, hogy Runciman a legteljesebb összhang szellemében lássa el kényes feladatát. A cseh kormánytól nagylelkűséget és engedékenységet várok és neki ezt is tanácsolom. Remélem azonban, hogy Németország is hasonló tanácsot ad az arra illetékeseknek.

— Ha a bajokat, a nagy háború következményeit tekintjük, — fejezte be beszédét Halifax külügyminiszter, — látjuk, hogy a háború nem oldja meg a kérdéseket. Ha mindenik ország erőszakkal akarja megtartani, amit megszerzett és magáénak tart, ebből nem megoldás, hanem csak újabb szomorúvégű háború keletkezhetik.

A NÉMET BIRODALMI SAJTÓ KIFOGÁSOLJA, HOGY A CSEH KORMÁNY A SZUDÉTA-NEMETEKET NEM ISMERI EL TÁRS-NEMZETNEK

Berlinből jelentik: A prágai kormány kíséreltetése, hogy a napilapok útján készítsen elő a hangulatot a nemzetiségi szabályzat egyes

pontjainak ismertetése által, nem járt a várt sikerrel. Berlini körök egyenesen kihívásnak tartják a nemzetiségi szabályzatot, abban a formában, ahogy azt a csehországi lapok közölték. Ilyen alapon kétségesnek tartják, hogy a szudéta-német kérdés megoldására a tárgyalások megindulhassanak. A német birodalmi sajtó abban látja a meg nem értést, hogy a cseh kormány nem társ-nemzetként, hanem csak népkisebbségként akarja továbbra is kezelni a szudéta-nemeteket.

A német külügyi hivatalhoz közelálló *Deutsche Diplomatische Politische Korrespondent* megállapítja, hogy úgy látszik, a külföldi kormányok baráti intelmei sem változtatták meg a csehszlovák kormány álláspontját. Berlini német körökben úgy vélik, hogy abban az esetben, ha a cseh kormány nem tesz lényege-

Runciman szombaton indul Prágába

Nyilatkozott, hogy a megoldandó kérdést súlyosnak tartja s valószínűleg hosszú ideig fog Csehországban tartózkodni

Londonból jelentik: A cseh-német viszonyt illetően politikai körök nagy várakozással tekintenek Runciman angol szakértő tanácsadó munkája elé. Runciman a régi politikai szakember, aki egész fiatalon kezdte pályafutását s előbb pénzügyi, majd később kereskedelemügyi miniszter lett. Runciman valószínűleg szombaton indul el prágai útjára.

A *Prager Tagblatt* londoni munkatársa nyilatkozatot kért Runcimantól, aki a következőket mondta az újságíróknak:

— Magam is feszült érdeklődéssel tekintek prágai utam elé. Súlyos kérdéssel állunk szemben s ezért úgy vélem, hogy prágai tartózkodásom hosszabb időt vesz majd igénybe. Tolmácsot is viszek magammal, mert csak a német nyelvet beszélem. Prágában már jártam máskor is és ott annakidején tárgyaltam Masarykkal. Az a vágyam, hogy minden előítélet nélkül fogjak hozzá munkámhoz. Remélem, az érdektel felek is ilyennek fogják tekinteni működésemet.

A FRANCIA KORMÁNY NEM AKAR FELELŐSÉGET VÁLLALNI A KÖZVETÍTÉS ESETLEGES KUDARGAÉRT

Párizsból jelentik: Párizsi politikai körök megállapítása szerint egyes külföldi lapok kifogásolják, hogy a francia kormány nem küld

GYÓGYITHATÓ

betegség az orvosi tudomány mai fejlettsége mellett a húgy- és ivarszervek, valamint a hólyagmegbetegedések is. Mindenesetre ne hanyagolja el baját, hanem intézkedjék sürgősen, ha kellő eredményt akar elérni.

A PAGEOL a leghatásosabb fertőtlenítő szerv, mely enyhíti és megszünteti a fájdalmakat és tehermentesíti a prosztatát.

PAGEOL azonnali megkönnyebülést ad, használata energikus, tökéletes és végleges kikezelést biztosít.

PAGEOL

hatásos fertőtlenítő szer.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban.

sebb engedményeket, attól kell tartani, hogy a német-cseh viszony ismét elmérgesedik.

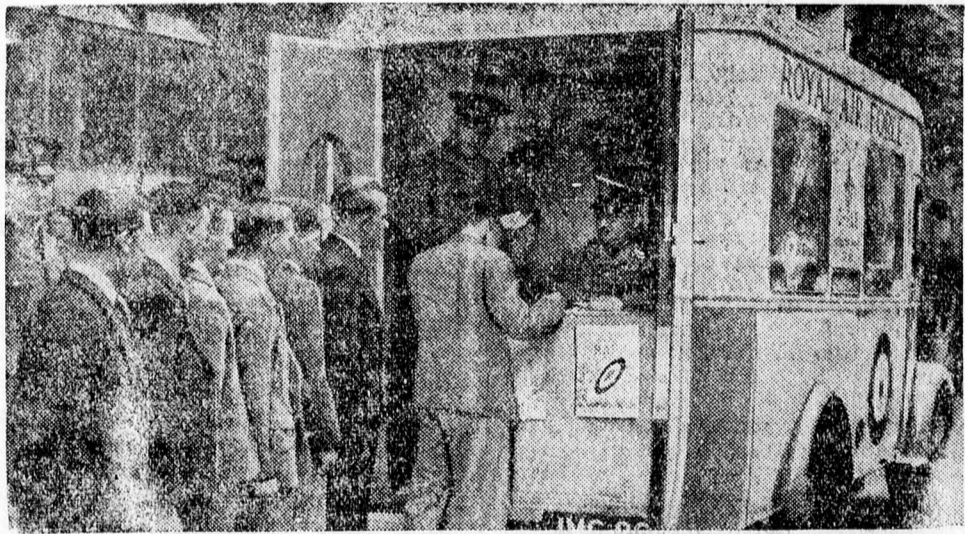
ki az angol kormány munkájára tanácsadó szakértőt a prágai kormány mellé. Ezzel kapcsolatban irányadó francia körökben rámutatnak Franciaország eredeti álláspontjára, melyet Daladier kormányra jutása után ismételt lefektetett és megerősített. Eszerint Franciaország hí marad vállalt kötelezettségéhez. Már pedig, ha a francia kormány a prágai kormány mellé szakértőt küldene ki, ez különleges kötelezettség vállalását jelentené. Erre való tekintettel a francia kormány nem követi az angol kormány példáját.

Illetékes angol körökben megjegyzik, hogy Anglia sem óhajtja vállalnia az esetleges kudarcért a felelőséget s ezért Runciman lord nem mint hivatalos küldött, hanem csak mint szakértő-tanácsadó megy ki Prágába.

CHAMBERLAIN MINISZTERELNÖK FOGADJA WIEDEMANN KAPITÁNYT.

Londonból jelentik: Wiedemann kapitány londoni utazása most már befejezett ténynek tekinthető. Hitler bizalmi embere olyan értesítést kapott londoni barátaitól, hogy az angol külügyi kormány alkalmasnak találja az időt a megindult eszmecsere folytatására.

Chamberlain miniszterelnök már pénteken vagy szombaton fogadja is Wiedemann kapitányt.

Toborzás — autóbusról. Angliában nagyban folyik a toborzás. A légihadsereg számára eddig igen sok ifjú jelentkezett de még kb. 30 ezer emberre van szükség. A toborzást autóbuszokról végzik s a jelentkezőket a képünkön látható módon veszik fel s írják össze az angol hadsereg számára.

Fantom-ágyú, kisértet-gépfegyver, idegzúzó-repülőgép

Maxime Baze francia mérnök titokzatos hadi-találmányairól mesél

Párizs, július hó.

Tegnap egy sajtófogadáson találkoztam Maxime Baze francia mérnökkel és szakíróval, akiről illetékesek azt mondják, korszakalkotó találmánnyal ajándékozta meg a modern haditechnikát, elsősorban persze hazája, Franciaország hadseregét. Baze úr tudniillik olyan szerkezetet agyalt ki és bocsátott a legfelsőbb hadvezetőség rendelkezésére, amely gépfegyver, ágyú és munió nélkül — állandó rettegésben tartja az ellenfelet és azt a hitet kelti benne, hogy szakadatlan súlyos zárótűz alatt áll.

Mostanság, amikor annyit beszélnek mindenütt a világon egy közeledő új háborúról, érdekesnek találtam, hogy megkérjem Maxime Baze „kollégát”, legyen szives a Magyar Lupok olvasói számára elmondani nagy vonalakban, vajjon miből áll szeszácións találmánya.

— Oh — válaszolta szerény mosoly kíséretében, miközben egy pohár portói borral kezében letelepedett mellém egy karosszékre —, oh, egy egészen kis újtásról van szó csupán. Biztosítom, nem is érdemes vele foglalkozni. Szót sem érdemel. Hiszen csak Columbus töltséje az egész szerkezet...

Hangosítm és rádió a hadseregek ellen

Ujabb kérésekre azután mégis hajlandó volt „titkáról” a következő részleteket közölni:

— Régi, évezredek szokás és csel a hadviselő felek között az úgynevezett „dekkolás”, vagy leplezés. Hiszen a görögök sem cselekedtek egyebet, amikor becsémpézték híres falovukat Trójába. A világháborúban és azóta is valóságos tudománnyá fejlődött a célszerű leplezés. Katonákat, ágyúkat, egész erődotket, sőt hadseregeket tudunk ma láthatatlanná, illetve a környezettel teljesen azonosá tenni, nem is szólva a hadihajókról és repülőgépekről, amelyeknek külön berendezéseik vannak e

célra. Látjuk a leplezés indirekt formáját is, amikor például két öreg kerékből, meg egy fatörzsből úgynevezett „vak-ágyút” csinálunk, amelyre az ellenfél sokszor napokig pazarolja a muniót, míg az igazi ütegek pompás fedezék mögül küldik feléje lövegeiket.

— Ezen a tapasztalaton alapszik az én „találmányom”. Én tudniillik nem tettem egyebet, minthogy „hangot adtam” ezeknek a fából való árnyékgéppuskáknak és ágyúknak. Bebizonyosodott, hogy a hosszú tűrharc nem annyira az ellenfél soraiban okozott veszteségek miatt s által lehet végzetes — annál kevésbé, mert a csapatok megfelelő fedezékben várják az alkalmas pillanatot a támadásra —, hanem lélektani és idegőrlő hatása miatt. Éppen ezért a beszélőmozi, valamint a rádió kombinációjával elértem, hogy remek „hamisított” gépfegyvervezet tudok produkálni, sőt igazi, lélekzetelállító ágyú- és tarackzáport is — anélkül, hogy egyetlen srappelt vagy puska-löveget vennék igénybe. Ami minden esetre hatalmas megtakarítást jelent — és az eredmény, mint mondtam, nagyjából ugyanaz.

— Nem kell egyebet tenni, mint az igazi gépfegyverroport megfelelő távolságból hang-

Fontos szerep jut a hadikutyáknak is, „akik nem lehetnek egy évnél fiatalabbak és hét esztendőnél öregebbek...”

Ugyancsak háborústárgyú volt a másik érdekes beszélgetésem is, amelyet tegnap folytattam egy előkelő — kutyabaráttal. Párizs környékén, Asnières határában valóságos kutyatemető van, amelyben néhány életmentő eb mellett szép számmal akad

a világháborúban szolgált és megsebesült „négylábú katona” strja is.

Ezekről a szószeres értelmében vett „névtelen hősekről” emlékezett meg tegnap Mordacq tábornok ama beszédében, amelyet a „Hadikutyák Szolgálatának Technikai Szervező-csoportja” alakulógyűlésén mondott el.

Ma felkerestem a generálist, akinek neve a francia győztes hadvezérek sorában fontos helyet foglal el s aki

elsőrangú szakértője a hadikutyák kérdésének.

Megkértem, vázolja főbb vonalakban, milyen szerepet fognak látszani a kutyák a jövő háborújában?

— Már a világháború megmutatta — mondja Mordacq tábornok elgondolkozva —, hogy négylábú barátaink felbecsülhetetlen szolgálatokat tehetnek a hadialakulatokban. Ezerkilencszáztizennyben mindössze néhány egészségügyi állatunk volt. Ezek is rosszul voltak idomítva és rosszul szervezve. Ezerkilencszáztizennyben azután már tízenháromezernél nagyobb létszámú, tökéletesen betanított kutyahadseregünk volt, amelynek tagjai részben az előőrsek és előretolt állásban lévő patrucok leg-hűbb és legfontosabb támogatói, részben hírvívó és összekötő szolgálatra beosztott futárok voltak. Sok helyütt ők őrizték a foglyokat és ők szállították sürgős esetekben a muniót is.

— A „besorozott” kutyáknak, illetőleg azoknak, amelyeket gazdáik saját jószántukból bíztak ránk, kevés hasznát vehettük. Legtöbbször rosszul voltak nevelve, vagy pedig el voltak kényeztetve. A hadicélokra legalkalmasabb

otografálószerkezettel felvenni, majd pedig hangosanbeszélők útján ezt a felvett filmtekerőset az ellenségnek folytatólagosan le kell játszani. Tekintettel arra, hogy a roportást minden esetben a helyzetnek megfelelő távolságban és pedig a lövések pályájának végén vesszük fel — tehát vannak tekerőseink kétezeröt száz és tízezer méteres távolságra és így tovább — az illúzió tökéletes. A legraszabb hadiróka sem sejtí, hogy filmgépfegyverrel áll szemben, amikor masinám működésbe lép. Annál kevésbé, mert a hatás tökéletesítése miatt okor persze egy-egy igazi gépfegyvert vagy ágyút is megszólaltatunk és ügyelünk arra, hogy azok lövegei valóban a fedezékben csapódjanak le. Az igazi fegyverek és ágyúk csak akkor vészik át a szót az egész vonalon, amikor az ellenfél rohamot kezd.

Ellenél vagy hangutánzat?

— Ugyanilyen elgondoláson alapuló szerkezettel megtévesztő hűen tudom utánozni hadihajók, repülőgépek és egyéb hadigépek hangját. Egy egész várost vagy falut fejesztette tehát egy ügyesen elhelyezett rádiótelep, amelyen keresztül időnként egy repülőgép berregését „továbbítjuk” a front mögül. Amikor a szirénák megszólalnak és a védelmi repülőgépek bizonyos irányba távolodtak — megjelenhet azután az igazi légitöltő.

— Utánozni, illetve mimelni tudjuk ezenkívül a katonák menetelésének, vagy az előőrsek lopakodásának zaját, egyezőval minden fegyvertényt „hamisítani” tudunk a szóbanforgó szerkezettel. A jövőben ütközeteiben tehát legény legyen a talpán, aki meg tudja majd különböztetni, vajjon igazi ellenféllel, vagy csak annak „hangutánzatával” áll szemközt...

Ennyit mondott a francia mérnök szerényen mosolyogva. Hozzáfűzte még, hogy vannak egyéb találmányai is. Azokról azonban „magasabb érdekre hivatkozva” nem beszélt.

állatokat a párizsi sintértelepen találtuk. Vagyis az eldravult, elhagyatott, kóborlétre szokott ebek közül kerültek ki. Ezek néhány jó falatért, jó szóért hamarosan a legkiválóbb hadiönkéntesekké változtak át. Ha válogatni lehet, a futár- és élelmezési szolgálatra mégis legjobb anyagnak a drotszörű és középmetetű állatokat tartom, mint amilyen például a flandriai hajcsárkutyá (Bouvier de Flandres), avagy a belga pásztor eb. Az őrző szolgálatra megfelelőnek a nagyobbak is, mint például az angol és dán dogok.

Melyik a „tauglich“?

— A hadiszolgálatra „alkalmas” kutya lehetőleg ne legyen egy esztendőnél fiatalabb és hét évnél öregebb. Ne legyen fehérszőrű, mert akkor az ellenség túlságosan hamar felfedezné. (Havas operációsteren persze a fehér bunda előnyt jelent.) Legjobb a föld és a hervadó lombok színéhez közelálló árnyalatú. Ámbár ma már szükség esetén meg is festhetjük az ebek szőréit, mint ahogy ezt az emberi hajjal cselekszik a divat különféle változásai nyomán. Fontos az is, hogy a jól idomított hadi eb ne ugasson semmi körülmények között, mert ezzel magára vonná az ellenség figyelmét, ami előny helyett hátrányt jelentene.

— A jövő háborújában, ha erre sor ke-

Ujdonság!

Bitter Mathis:

Az Ur szántóföldje

Prédikációk földműveseknek.

Ara fűzve 125 lei és portó.

Lelkigyakorlatos könyvek:

- Csávosey Elemér S. J. **Örökigazságok.** Teljesen kidolgozott lelki-gyakorlatos beszédek 3, 5, 8 napos lelki-gyakorlatok anyagával. Ara kartonkötésben 235.— Lei
- Csávosey Elmér S. J. **A nagy Király nyomdokain.** A Szent Ignác-féle lelki-gyakorlatok második hetének anyaga az Ur Jézus életéből kinszenvedésig terjedő idő mesteri feldolgozásával. Ara kartonkötésben 235.— Lei
- Csávosey Elemér S. J.: **Kereszt és feltámadás.** Az Ur kinszenvedése, megdicsőülése, mennybemenetele stb. anyagának remek feldolgozása Szent Ignác lelki-gyakorlatos felépítése szerint. Ara kartonkötésben 325.— Lei
- Blazovich Jákó O. S. B.: **A csend mélységeiből.** Költői szárnyalású, mélyen szántó, remek, eredeti gondolatokban gazdag lelki-gyakorlatos elmélyedések. Ara kartonkötésben 105.— Lei
- Schmidt Béla dr.: **Lelket az életből.** Lebilincselően érdekes, modern példákban feldolgozott lelki-gyakorlatos példák. Kartonkötésben 115.— Lei

pedig film-
le kell
opogást
távol-
végén
nk két-
és így
szabb
rrrel áll
e lép.
tesítése
egyvert
yelünk
zékben
gyük
nalán,
?
szer-
ánozni
igépek
jvess-
ölcsér,
p ber-
mikor
épülő-
meg-
ezen-
elő-
inden
óban-
n te-
majd
vagy
iszt...
szeré-
van-
nban
élt.

Egy kutya tizenöt gránátot visz
— Fel fogjuk használni az e célra idomított kutyákat, akár a múltban, a jövőben is. *municípális szolgálatra*. Az ilyenek egyenként *tizenöt gránát, vagy tizenöt gépfegyverszalagot kordanak derekukra erősítve*. Nem is kell külön megemlékezni azokról a kitérő eredményekről, amelyeket négylábú barátaink, némi idomítás után, a felderítő szolgálat terén már elérték. Ott, ahol az ember valóban a sötétben tapogatózik, a kutya kitérő szimatja révén bizonyosra indul és így a kutató előőrseket is útbaigazítja, illetve figyelmezteti, hol fenyegeti őket az ellenség előretolt állása.

— Az magától értetődő — így fejezi be szavait a tábornok, — hogy a hadikutyák nevelése, azaz „dresszírozása” igen nagy gondot igényel. Meg kell szoktatni őket a különböző lövedékek zajára, szóródására és az egyéb veszedelemre is, nehogy a döntő pillanatokban elveszítsék fejüket és csődöt mondjának. E téren nálunk az irányelv ma is, mint régen, így hangzik: *Elkerülni a fenyegetést, valamint minden olyan tettet és mozdulatot, amely féltékeny tehetné az állatot. A hadikutya tudniillik öntudatos és bátor legyen*. Büntetés helyett jó feladatok iránt való szeretetét aknazzuk ki és minden alkalommal, még tűzben is, megjutalmazunk minden állatot, ha jól teljesítette küldetését.

Amint e nyilatkozatokból látszik, a jövő gáborújában

a kutyák igen fontos szerepet fognak játszani

és nem kis mértékben hozzájárulnak majd a győzelem kivívásához.

A konyhahulladékokat ugyan eltakarítjuk, de a legyek megmaradnak...

és velük együtt a piszok és a fertőző betegségek veszélye az egész lakásban zavartalanul terjed. Pusztítsa el a betegségek terjesztőit, melyek nemcsak lakását piszkítják be, hanem még egészségét is veszélyeztetik. Irtsa a legyeket FLYTOX-al.

A román búzát nem fenyegeti árlemorzsolódás veszélye

Váratlanul bőséges világszerte a terméshozam

Bucurestiből jelentik: A nemzetközi buzapiac fokozott figyelemmel kíséri az egyes országokból beérkező jelentéseket. A néha egymásnak is ellentmondó becslésekből és jelentésekből természetesen nehéz még teljesen tiszta képet alkotni, de azért nagyjában már kialakult a buza világpiacon az évi helyzetképe.

A Rómában székelő Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet becslése szerint,

az északi félgömb buzatermelő államainak idei termése százmillió tonna.

Ez a szám jelentékenyen meghaladja nemcsak a múltévi termést, hanem az utolsó öt év átlagát is. Az Északamerikai Egyesült Államokban a bevetett területek korlátozása ellenére is, a termés tetemesen túlhaladja a múlt év hozamát. A nagyon elővigyázatos hivatalos becslések 27—28 millió tonnára teszik az idei buzatermést a tavalyi 24 millió tonnával szemben. A belföldi fogyasztás növelését a munkanélküliek nagy száma miatt nem lehet remélni, úgyhogy legalább is ötmillió tonna amerikai buza a világpiacon keres elhelyezést. Érthető tehát hogy az Egyesült Államok vezető köreinek a bőséges termés gazdaságos értékesítése komoly gondot okoz.

Kanada a tavalyi végzetesen csekély termést az idén megkészszerzte.

Ugyanis a tavalyi 4,5 millió tonnával szemben az idei kanadai termés 9,5 millió tonna.

De hasonlóan kedvező jelentések érkeznek az európai államokból is. Amennyiben az „Izvestia” című orosz lapnak hitelt tudunk adni, Ukrajnában is kitérő a termés.

Ami a keresletet illeti, az európai államok

közül Olaszország, Németország, Spanyolország és Portugália, részben közepes, részben kimondottan gyenge termést jelentenek. Kérdés, hogy ezek az államok, valamint Anglia és az északi államok

csak szükségletüket fedezik-e, vagy pedig a háborus előjelek miatt nagyarányú tartalékolásokat is eszközölnek?

Az áralakulás nagyrésztben ettől a kérdéstől függ. Nemzetközi szakértők egybehangzó véleménye szerint nincs kilátás arra, hogy a világpiacon áremelkedés történjék.

A világpiacon ilyen helyzete és kilátása mellett természetes, ha az egyes államok a belső piacot lehetőség szerint függetleníteni akarják a világpiactól, hogy ily módon biztosítsák a gabonatermelés jövedelmezőségét.

A földművelésügyi minisztérium Románia ezévi buzatermését legalábbis 460 ezer vasúti kocsiira becsüli.

Ilyen bőséges termés az utolsó tíz évben nem volt.

Ebből a mennyiségből körülbelül 150 ezer kocsi felesleg mutatkozik, amit külföldön kell elhelyezni. A román kormány, — mint már jelentettük, vagononkénti tízezer lejes jutalommal szándékozik a buza belföldi árát bizonyos mértékig függetleníteni a világpiacon ártól, illetve a hazai mezőgazdák számára annál magasabb árat akar téríteni. A szövetkezeteknek buzavásárlás céljaira kiutalt négyszázmillió lei pedig rögtön az aratás és cséplés után rendszerint beálló árlányhuláshoz hivatott gátat vetni.

A román buza kilátásait nem itélik meg kedvezőtlenül.

Bár a Dunamedence államai között nem létesült a buza ára vonatkozóan semmiféle megegyezés, de azért minden állam el akarja kerülni az olcsó áron való eladást. Így Jugoszlávia is 141—160 dinárban rögzítette le a buza árát mázsánként, minőség szerint. Lengyelország szintén bevezette a jutalomrendszert és Magyarország buzatermésének nagyrésztét már eladta Németországnak és Olaszországnak. Így tehát ezeknek az országoknak a részéről a román búzát nem fenyegeti az árlemorzsolás veszélye.

Nagyarányu cigaretta-csempésztést lepleztek le a constantai kikötőben

Egy Náthán Izidor nevű szállodaportás volt a csempészett cigaretták főelosztója

Bucuresti. Saját tud. Constantából jelentik: Szerdán reggel érkezett a constantai kikötőbe a „Harzion” nevű hajó, amelynek két tengerésze a parton megalkudott egy munkással, hogy hordjon le a hajóról egy gépkocsi 50 csomag csempészett cigarettát. A munkás elvégezte a munkát — amit a kikötői hatóságok gyanújának elkerülése céljából bíztak reá, — megkapta a bérét is. De amikor a zsebében volt a pénz, gondolt egyet s meg akarta zsarolni a tengerészeket, akik azonban nem álltak kötélnek s a követelőző és fenyegető kikötői munkás ostroma elől auton elmenekültek. A munkás erre feljelentete a csempészeket. A határőrség gépkocsin üzőbe is vette a tengerészeket és épp akkor találtak rájuk, mikor az „Elite” szálloda kapusának, Náthán Izidornak átadták a 60 csomag csempészett cigarettát.

A csempészek ellen természetesen a legszigorubb eljárás indult meg.

Figyelem! A Pribiloff-csorda elindult!

Ezt a szűkszavú rádióhírt közvetítik a tengerparti leadóállomások, a mexikói partoktól Aizsaiig, Alaskától a Bering-szoroson át Kamcsatkáig. Ettől a hírtől hangosak most azok a partvidékek, amelyeknek életében olyan nagyon fontos a Pribiloff-csorda. A Nagy Óceántól Japánig szinte ismeretlen néprádat mozdul meg erre a hírre, hogy eljussan a helyekre, amelyeket a Pribiloff-csorda érinteni fog. Mert ez a csorda ma már nemzetközi fogalom, amelynek éppen olyan fontosságot tulajdonít az USA, Kanada, Mexikó és Japán, mint az Orosz-szovjet Repülőgépek, Katonai Erőszádok és tengerparti megfigyelőintézmények működnek közre, hogy a Pribiloff-csorda utját, életét megfigyeljék. Washingtonban, Ottawában, Tokióban és Moszkvában egyaránt hatalmas aktacsomagok vannak ezzel a felirással: „Pribiloff-sziget, Pribiloff-csorda”. Az aktákkal komoly tudósok, államférfiak és stratégák foglalkoznak. Nemzetközi szerződések, hosszadalmas tárgyalások folynak sokszor komoly diplomáciai

konfliktusok keletkeznek s mind ezeknek gócpontja az északon fekvő Pribiloff-sziget és a ma már köztudattá vált Pribiloff-csorda.

Nem vérengző fenevadokról, megfélemlített vad csordáról, emberevő vadállatokról van szó, hanem a világ legjámborabb állatairól, a jegestengerek „nyaralójáról”: a fókákról és rozmárokrol. Számuk sem olyan nagy, mindössze másfélmillió fókáról tárgyalnak, alkudoznak, míg az érdekeltek, akiknek létét éppen ez a jámbor csorda biztosítja: vadászatra indulnak, hogy néhány hét leforgása alatt megszerzzék azt a pénzt, amely egész évi megélhetésükhöz kell. De megmozdul a világpiac is, amely a modern nő divat legkedveltebb szőrméjét, a Seal (szil) vagy szilzsin bundák anyagát árulja. Hölgyeinknek fogalmuk sincs arról a hatalmas szervezetről és ember gépezetről, amely gondoskodik arról, hogy valójában hozzá is juthasson a repesve óhajtott Seal-bundához vagy fókabőr cipőhöz.

Vándorút Alaskáig

A Pribiloff-sziget a világ sealbunda-szállítóinak hazája s így a fókacsorda az, amelyet nemzetközi vonatkozásban „Pribiloff-csordának” neveznek. A világ szőrmetermelésének majdnem 80 százalékát a fókák és rozmárok szolgáltatják. A tudományos világ előtt még ma is teljesen érthetetlen ezeknek a jámbor állatoknak örökös „vándorlása”. Eddig még ki nem derített okokból, ismeretlen utvonalon elindulnak „nyaraló”, vagy ha jobban tetszik „telelő” helyeikről, hogy hosszú víziutat megtéve, egészen más világrészbe vándoroljanak s jelenjenek meg olyan partokon, ahol sokezer mérföld távolságra vannak szülőföldjüktől. Itt pedig biztos pusztulás, halál vár rájuk. Senki sem tudja magyarázatát adni, miért indul utnak ismételtelen, talán évezredek óta a Bringákban fekvő kietlen sziklaszigetre a fókák milliós csordája azokról a barátságos, meleg és tropikus vidékekről, ahová vándorlása során eljut.

Mivel a Pribiloff-sziget Alaskához került, természetesen a sziget is az „Uncle Sam” tulajdona s így a Pribiloff-csorda is. Bár ez a tulajdonjog egyelőre igen bizonytalan, mert hiszen nem kell más, mint hogy a csorda megmondolja magát és többé ne erre a kietlen szigetre utazzék, hanem valahová feljebb. És máris más mondhatja magának a Pribiloff-csordát, amely nehéz milliókat jelent. Minden tavasszal, amikor a déli meleg felhuzódik a sarkvidékre, elindul valahonnan a mexikói partoktól a foka-csorda. Ekkor fut vé-

gig a partokon a figyelmeztetés: Figyelem, a Pribiloff-csorda elindult! Igen érdekesek a vándorútról készült tudományos megfigyelések eredményei. Először a lomha foka-bikák indulnak, csupán néhányan a legerősebbek közül, amelyek már többször tették meg az utat. Nemsokára azután a többiek is legörgetik magukat a sziklákról, ösztönüktől vezetve követik az előcsapatot. Ezzel a tavaszi „körutazás” be is fejeződik, hogy ősszel megint ugyanígy elinduljanak a szibériai és Japán partokat érintve valahol a Nagy-óceánon át a mexikói partokra. Majd ismét északra, hogy az USA és Kanada partjai mellett végighaladva, eljussanak a Pribiloff-szigetekre. A titokzatos vándorlás utvonalaról, hogy a Nagy-óceán melyik részén usznak át, annak ellenére, hogy hajókkal és repülőgépekkel figyelik, senki sem tud bizonyosat.

Anglia, USA, Japán és Szovjet-Oroszország ma már szerződésileg öröklik a fókacsorda fölött Pontosan meghatározzák, hogy mennyi és milyen állatot szabad vadászni: csak 6-8 évnél idősebb fókabikákat és nőstényeket, a tul temperamentumos foka-bikahorjuk közül pedig azokat, amelyek vérengző természetűek.

A fókakölyök irtózik a víztől

Az örökös mozgásban lévő tenger szórakozás a fókának. Lomha testükkel feldobálják magukat a sziklára, ott sütkéreznek s várják a felesapó-

dó hullámok hűvös spriccelését. Megérkezésük mindig elkecseregett, véres harcokat vívnak a „helyért”, mert minden család külön foglal magának bizonyos területet, ahonnan nem tágit. Nem egyszer halálos végű drámák játszódnak le a fokaugatástól hangos sziklákon. A már 7-8 évet elért fókabikák követelik jogaikat a kiöregedett bikáktól, hogy verkedések és harcok árán megalakítsák fókaháremeiket, amelyben a nőstények 30-40 darab között váltakoznak. Egy ilyen fiatal apaállat 8-10 mázsányira is megnövekszik s nagy sulya ellenére is igen mozgékony és feltételesen őrzi családjának becsületét. Még titokzatosabbá válik a Pribiloff-csorda, ha megtudjuk, hogy két nappal a megérkezés után már napvilágot látnak a kis fókák, amelyeket anyjuk gyengéden ápol s óv a víztől, egészen hathetes korukig. Érdekes, hogy a kis kölyköknek valóságos víziszonyuk van s anyjuk csak 8 héten tud gurítja őket először a vízbe, ahonnan iszonyodva izkolnak ki a partra. De másodszor már nem kell biztatni őket. Csakhamar beugranak ismét most már maguktól, hogy órák hosszat ki se jöjjenek. A fókabikák állandóan örködnek a család fölött s a közelgő veszélyt sípszerű, ugató hangon jelzik. A vészjelzésre óriási zür-zavar támad azután a népség között. A vadászatot Kanadában csakis az indiánok űzhetik, azok is csak a legprimitívebb fegyverrel: nyíllal. Az orosz vadászok harcaskéssel támadnak a gyanútlan csordára, ügyelve, hogy filos állatot ne öljenek. Évente mintegy 57.000 fókát ölnek meg. (—2—)

Dr Ernst Häckel tanár nyelvpedagógus Tanuljunk könnyen, gyorsan angolul!

Az angol nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára.

Irtá: Dr Szelemi Miklós

az Aberdeen-ni Egyetem (Nagybritánia) Magisztere, a báró Eötvös József Collégium tanára.

A helyes kiejtés pontos megjelölésével, szövegjegyzék és a feladványok megjelölésével, dr Ernst Häckel tanár már imert és közkedvelt módszere szerint feldolgozva és összeállítva, a kiváló szerző neve és a Häckel módszer világsikere biztosítékai az angol nyelvtan uszzerűsége, kiváló értékei és rendkívül használatos voltának.

Ez az az angol nyelvtan, melyből valóban a legrövidebb idő alatt, fáradság nélkül, örömmel és tökéletesen sajátíthatja el mindenki a ma már nélkülözhetetlen angol nyelvet.

Erre a könyvre vártunk!

Igen szép és gondos kiállításban füve 215 lei

Az erdők asszonya

Irtá: Polgárdy Géza

I.

Ezre sem vesszük, hogy mikor térünk el az uttól, csak egyszer azon kapjuk magunkat, hogy megyünk-megyünk, fába, bokrokba ütközünk, de az út nincs sehol. No, ugyan jól nézünk ki. Amerre nézünk, szálmagas fák meredeznek az ég felé, sehol egy ősvény, sehol egy csapás, ami némileg is útbaigazítást adhatna, ejnye, most azt hiszem, nyakig benne vagyunk a bajban...

— Nem értem, — dörmög Tóni, a vezetőnk — Gyerekek, én mondom, nem értem az egész dolgot. Ezelőtt öt perccel még láttam az útjelzést, most meg... várjatok csak.

Nagydühösen előkapja az irányítót, leteríti a térképet, ómaga letérdel a fűbe s szorgalmasan dolgozni kezd, hogy kiveri a veríték szegény fejét.

Mi sem panaszkodhatunk. Enyhe, majdnem melegnek mondható ápriliseleji időnk van s ha hozzávesszük a nehéz, két és fél napi útra megpakott hátizsákot is, érthető, hogy örülünk a kis önkéntelen pihenőnek is.

— Megvan! — kiált fel egyezzerre Tóni és nagyboldogan feltápáskodna, ha a nehéz zsák félre nem billentene és le nem űne a földre. Felsegítjük s utána sugárzó arccal mutatja az irányt, amerre mennünk kell, hogy hamarosan a célunknál legyünk.

Elindulunk hát s összeszorított fogakkal menetelünk Tóni után a mindjobban reánknehezülő sötétségben.

— A túra határozottan jól kezdődik! — állapítja meg Jenő, a sörtébajuszú tanár. — Ilyen eltévedés...

Tóni mérgesen hátrapillant, de nem szól, csak megy, megy, a száraz avaron zizeg minden lépés, tavalyi falevelek rezzennek meg a lábunk alatt és idej hajtások dúsz illatától telített a levegő.

Szóltalanul megyünk azután. Mert harmadik éve immár, hogy négyen járjuk az ország erdőit, hegyeit s nem történt még, hogy valamelyik is elmaradt volna közülünk. Nem csoda, hisz úgy várjuk valamennyien a vasárnapot, hogy az szinte ki sem mondható. Jenő egész héten a vasárnap: bolyongásairól mesél diákjainak. Imre egész kis előadásokat tart hivatalában a turistaszágról és Tóni, a kis bankhivatalnokot sem igen ismernék meg kollegái a mostani öltözetében. Szóval járjuk a hegyeket, erdőket s ha eljön a vasárnap, boldogan csatoljuk fel a hátizsákot, húzzuk fel az ormótlan bakancsokat s szögös botunkat kézbe véve, mintha kergetnének, úgy sietünk a találkozóra...

— Gyerekek — áll meg hirtelen Tóni. — Gyerekek, én mondom nektek, nem találom az utat...

No, azt körülbelül amúgy is sejtettük. Megállunk hát s tanácstalanul nézünk egymásra. A hátizsák húzza a vállunkat s ami az elindulásakor még játszói könnyű volt, most ólomként húzza hátra a vállunkat... vajjon, meddig bolyongunk még?

— Csak látnánk valamit — mérgelődik Imre. — De ezek a fák mindent eltakarnak.

Igen, a fák. Az égbenyúló faóriások. Kint a szabadban még tán világos lehet, de itt az erdőben már reánkzakadt a sötétség s hiába meresztgetjük a szemünket, csak nem látunk egy lépést sem előre, sem hátra. No, most légy okos, Tóni...

Tóni izgatottan izeg-mozog, látszik, hogy nagyon bántja a baleset, de nem tud mit csinálni, hát csak homlokát törölgeti s nézi a térképét...

— Mit csinálunk? — kérdi Jenő.

— Megyünk — kap eszébe Tóni s mintha tel szene neki e szó, még kétezer elismétli.

— Toronyiránt? — dől egy fának Imre.

— Ördögöt! Felvettem az irányt, arra rámegyünk, gyerekek, én mondom nektek, hamarosan kilábalunk még ebből a csávából...

Ismét mozgásba hozzuk hát fáradt lábainkat s megyünk megyünk a végtelen erdőben, egyszer egy fának megyünk neki, majd meg valami ki-

álló fatonkba botlunk bele, de mindegy, csak előre, hadd legyen minél előbb vége. Lassan haladunk pedig, mert Tóni ott elől minden lépést kitapogat s ha valami akadályba ütközik, azt hangosan mondja a másik tovább adja. — Gödör... gödör... gödör... — ér hozzám a végére egyszer, de nem tehetek róla, puha, selymes ágyról álmodom már, belelepek hát a gödörbe s nagyot puffanok persze...

Jó két óraja menetelünk már, amikor Tóni rekedten felkiált:

— Világosság!

Meresztgetjük a szemünket s csakugyan, a messzi fák között kis fény cikázik ide-oda. Friss erővel folytatjuk hát az utat, szemünket le nem vesszük a fényről a világ minden kincséért sem, de csak nem akar az közeledni. Pedig erőnk már a végét járja, úgy bukdácsolunk a nehéz, indákkal keresztezett talajon, hogy az szinte csodálni való, csetlünk-botlunk, de a távoli világosság már új erőt öntött belénk, már oda fogunk érni azért, hogy mikor, az idő kérdése...

A kis világosság meg, mintha hajócskát akarna játszani velünk, hol itt, hol ott bukkan fel, de mi csak megyünk, görnyedten cipeljük a hátizsákot, lábainkat szinte már gépiesen emelgetjük — trapp, trapp —, ahogy a száraz avar feinyög súlyos lépteink alatt s szögös botunkat göresösen megmarkoljuk — odaérünk már?

Szinte a földből emelkedik ki, egyszerre csak előtűnik az épület, mintha megsokaita volna menetelésünket s széles, nagy ablakából világosság árad szét az előtte elterülő térségen a sötét, sivár éjszakában...

II.

A nap már magasan ragyog az égen, hogy az öreg erdész barátságos invitálására lekecmergünk a szénapadlásról, ejnye, elaludtunk bizony kissé, no de nem baj, majd kilépünk s behozzuk a hátrányt.

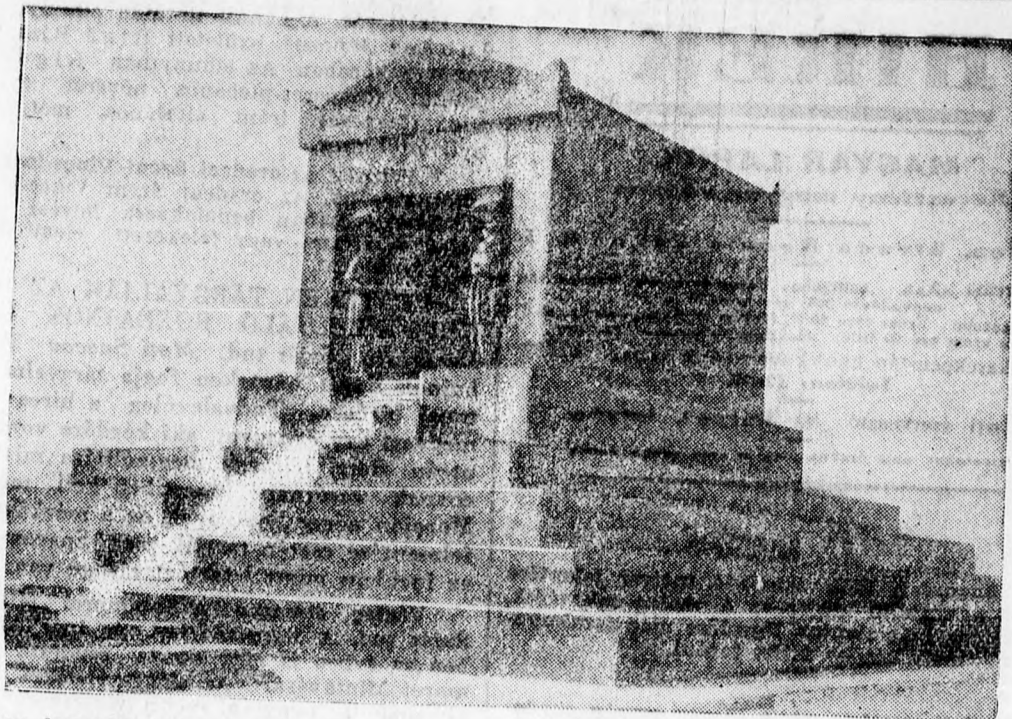
A csinosan megterített asztalon párolgó kávé, friss tej, vaj, tojás, sonka, ugyan, ez az öreg rendezte volna el ezt ilyen izlésesen, no, bizonyára felesége van az öregnek. Jenő is ilyen gondola-

Két angol kiküldött vizsgálatot tart a spanyolországi légitámadások ügyében

Londonból jelentik: A spanyol köztársaság londoni követe szerdán megjelent az angol külügyi hivatalban és ott hivatalosan bejelentette, hogy kormánya hozzájárul ahhoz a javaslatához, mely szerint vizsgálóbizottságot küldenek ki a spanyolországi légitámadások ügyében. A vizsgálóbizottság két angol kiküldöttből fog állni.

Bíróság elé állítják a satumarei fogház egész vezérkarát

Satumare. Saját tud. Részletesen beszámoltunk azokról a súlyos visszaélésekről, amelyeket a satumarei ügyészségi fogház irodájában fedeztek fel. Mint jelentettük, az igazságügyminisztériumba érkezett névtelen feljelentés alapján egy vezérfelügyelő körütekintő vizsgálatot tartott a fogházban és megállapította, hogy egy dr. Burcus Traian igazgatót, mint a tisztviselőket súlyos mulasztás terheli. Az igazgatót és a tisztviselőket felfüggesztették, később lamandi igazságügyminiszter rendelkezése alapján letartóztatták. Dr. Burcus Traian igazgató, Marcus Cornelius könyvelő és Cozmovici Virgil titkár azóta vizsgálati fogságban vannak. Az ügyben most készült el a vádirat. A három főtisztviselőn kívül az ügynek még négy vádlottja van, Hidvégi Lőrinc Brosteanu Constantin és Vanea Vasile tisztviselőket, akik régebben a fogházirodában teljesítettek szolgálatot, valamint Lobont Ioan főfoglár szintén vád alá helyezték. Mint érdekességet említjük meg, hogy Lobont Ioan főfoglár ellen több eljárás is folyik. Hónapokkal ezelőtt türelmetlen viselkedése miatt az Okirályságba helyezték, amit ő alantasai vádaskodásának tulajdonított. Ezért megfogadta, hogy bosszut áll rajtuk. Az egyik fűszerkereskedésben revolverrel rálőtt Muresan Traian fogházőrré, akit a golyók szerencsére nem találtak el. Lobontot letartóztatták és hosszabb ideig vizsgálati fogságban ült. A visszaélések ügyében kiadott vádiratot néhány napon belül átteszik a törvényszékhez, ahol még a jövő héten megtartják a tárgyalást.

Európa legszebb mauzoleumát Belgrádban emelték. A napokban készült el a Belgrád mellett levő Avala hegyen a világ egyik legszebb mauzoleuma, amit az Ismeretlen Katona emlékművének emeltek. A művészi emlékművet Maschrovitsch, a kiváló tehetségű, nagy szerb szobrászművész tervezte.

A cári család gyilkosainak sorsa

Egy sem halt meg természetes halállal

Londonból írják: Ismeretes, hogy húsz év előtt: 1918 július 17-én folyt le Oroszország egyik legvéresebb tragédiája, amely méreteiben és hatásában felülmúlja a francia forradalom királygyilkosságát is.

Ezen a napon mérszárólták le a bolsevikok II. Miklós orosz cárt és családjának valamennyi tagját.

A jekaterinburgi mérszárótlás elvetemült tetteseit ismeri a történelem. A gyilkosok a következők voltak: *Sverdlov, Jurowski, Medwedjew,*

Bjeloborodow, Woikow és Jakowlew.

Az egybehangzó tanuvallomások szerint a gyilkosok Jekaterinburgban, az úgynevezett Ipakiev-kávéházban, ahol a cárt feleségével, gyermekeivel és néhány hű emberével együtt őrizet alatt tartották, július 17-én kegyetlenül lemészárolták. *Sverdlov*, mint a moszkvai végrehajtó komité elnöke, rendelte el a cári család meggyilkolását. Hogy *Sverdlov* személyesen is résztvevő volna a gyilkosság elkövetésében, teljes biztonsággal megállapítani nem lehetett. Egyes tanuk vallomása szerint

Sverdlov Jekaterinburgban jelen volt a tett elkövetésénél.

Bizonyos azonban, hogy ő mindent tudott a készülő borzalmas merényletről és ha bár módjában lett volna azt megakadályozni, újját sem mozdította.

Sverdlov a cárt meggyilkolása után teljes elhagyatottságban hosszú ideig élt még egy Moszkva melletti házban. Egyik napon a házat üresen találták: *Sverdlov* eltűnt s azóta sem találtak nyomára.

Jurowski megőrült és életét tébolydában fejezte be.

Medwedjewet az Ural vidékén operáló fehér csapatok elfogták és Kolesak tábornok parancsára agyonlőtték.

Bjeloborodowot hasonló végzet érte, csak hogy őt nem a fehérek végezték ki, hanem saját elvtársai. Belekeveredett egy politikai perbe, amelyben *halálraítélték és több társával együtt kivégezték.*

Woikowot a moszkvai kormány a varsói követség vezetésével bizta meg s ott éveken át működött, míg végre 1927-ben őt is utólerzte a végzet:

Borisz Koverda orosz emigráns a varsói pályaudvaron agyonlőtte,

hogy így bosszulja meg a cárt halálát annak egyik gyilkosán.

Jakowlew mint magasrangú szovjethivatalnok egy inspekciós utazása során pusztult el nyomorultul egy merénylet következtében, amelynek tettesét azóta sem sikerült kinyomozni és elfogni. Ime, ez lett a sorsuk a cárt gyilkosainak.

tokkal foglalkozik, de ő realisabb mindenestre s előbb nekiesik egy csésze kávénak s csak utána kezdi firtatni, ami motoszkál benne.

— Ugyan jó kávé, — csettintget kedvtelve, — tán urambátyám főzte?

— A lányom — mondja az öreg s pipájával a ház felé bök.

Onkéntelenül hátrafordulunk s egy ugrunk fel mind a négyen, mintha rugók löknenek s bamulunk a felénk közeledő tümeményre, szavunk elakad, félszegen üdvözöljük a csodás teremést, no ugyan, szánalmasan nézhetünk ki ott, amint majd felfaltuk szemünkkel a gyönyörű leányt.

Jóidőbe telik, míg magunkhoz térünk a meglepetéstől, mert mindenre számítottunk, csak arra nem, hogy az erdő mélyén, több órányira minden lakott helytől, a leggyönyörűbb lánnyal találkozzunk...

Leghamarabb Tóni szedi össze magát, nemhiába bankfiu a gyerekek, dicséri a jó kávé s bosszánatot kér a háborgatásért.

— Eddig korholtam magam, amiért rossz vezető voltam s elvitettem az utat, de most örülök neki, kimondhatatlanul örülök s azt hiszem, barátaim is velem éreznek, — intett felénk — hogy idevetett a sors, mert megismerhettük a legcsodálatosabb leányt magát...

— No, ez szép mondat volt — kacag fel a leány s kacagása a legtündéribb muzsika, elhallgatnánk napestig is, minden bosszuságot, bajt elfeledünk e pillanatban, csak a leányt nézzük, e csodálatos teremést...

— Bizony, turisták vagyunk — kezd el egyszerre Jenő, mintha egy kérdésre válaszolna, mi meglepetten nézünk rá, de ő nem zavartatja magát, csak beszél, beszél, azzal a szent rajongással, ahogy csak egy tanár tud beszélni.

— En is szoktam járni — mondja a leány kedvesen — csak azt nem szeretem, amikor sietni kell.

— Óh, mi nem szoktunk sietni — mondja Imre. — Például most is ráérünk — hazudja vakmerően, óh, te drága szélhámos, nem félsz Istentől!

— Pompás! — tapsol a leány örömprepsve. — Akkor megvárhatják az uramat, ő is turistakodik...

Mi... mi az... megvárhatják az uramat... egyszerre levegő után kapkodtunk... az előbbi jókedvű mosoly egyszerre az arcunkra fagy... valahogy úgy érezzük, mintha az egből leestünk volna a sivar földre... de miért, Istenem, hisz asszonyoknak is szép... mintha összebeszélünk volna, egyszerre csak felállunk, igaz, kényszeredetten foglalkozunk még vele, de ez már nem az igaz... rövidesen vesszük a hátizsákot, az öreg szívélyesen marasztal, de mi bucsuzunk, fájó szívvel, mint akit durva kezekkel a legszebb emléketől fosztanak meg, úgy mászkálunk a nehéz zsákokkal...

Ismét rajtunk a hátizsák, ismét kopognak a bakancsok, még bódultak vagyunk, még tart a szép álom önfelédő pillanata, életünk legszebb emléke riadt szemekkel bucsuzik tőlünk, néz benünket s látszik, kutatja, hogy mi a hirtelen rohanásunknak az oka, de nem kérdez semmit, puha kis keze arcomba kergeti a vért, teintetem az ő szemébe kapcsolódik, hirtelen lehajlok s ajkamat kezére tapasztom s csókolom, hosszan csókolom...

...Ismét megyünk, ismét bajlódnak a nehéz zsákkal. Tán félőrája már, hogy elhagyta a kis erdőszlakot, de még nem szólít senki, mindenki el van foglalva a gondolataival, eh, kemény turisták vagyunk, csak nem érzékenykedünk el. Ugy látszik, nekünk csak a végtelen hegyek beharangolását juttatta a sors, nekünk az van előírva, hogy szögessel a lábunkon járjunk erdőket s hirdessük a természet örök szépségét... a boldogságot, az asszonyt, Istenem, a gügyögő gyermeket hagyjuk másoknak, a boldogoknak...

Hogy felérünk egy kaptatóra, azért szó nélkül megállunk, visszafordulunk s a távol messzeségből játékszerű összezsugorodva tűnik elő a kis erdőház. Szemünkkel hunyorgatunk, hogy lassunk valamit s amikor a ház előtt egy fehér tümeményszerű alakot vélünk felfedezni, egyszerre lekajuk viharvert kalapajinkat s hosszan, némán örök bucsut veszünk.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉS ÁRAK: Belföldön: Egész évre 600, fél évre 300, negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: A meleg fokozódik, több helyen még zivatar. Egelőre még északnyugati szél, mely később délre fordul.

Elméleti munkát adott ki az ország gazdasági helyzetéről a legfőbb gazdasági tanács. Bucuresti. Saját tud. A legfőbb gazdasági tanács terjedelmes munkát adott ki általános tájékoztatókról azzal a céllal, hogy a román nemzetgazdaság hivatott képviselői tanulmányozzák és tegyenek előterjesztéseket. E munkálatnak egyelőre csak elméleti jellege van.

RAZZIA AZ ORADEAI SÜTŐDEKBE. Saját tud. Dr. Popovici Valér tisztifőorvos tegnap éjszaka váratlanul razziait rendezett a IV. kerületben lévő sütődékekben és pékműhelyekben. A vizsgálat során megállapította, hogy a kerületben lévő sütődékekben és pékműhelyekben lényegtelen kifogásoktól eltekintve, nagy általánosságban rend és tisztaság van. Azokon a helyeken, ahol bizonyos mulasztásokat tapasztalt a főorvos, intézkedett, hogy a hiányokat a legrövidebb időn belül pótolják és minden pékműhelyben és sütődékben a törvényben előírt rendeleteket és utasításokat tartásák be.

Nyolcszázezer lejt kártérítésre kötelezte a döntőbíró József aradi mérnököt, a timișoarai Capitol mozgó készítőjét. Timișoara. Saját tudósítónktól.) A hatalmas „Capitol” városi mozgóképszínház mennyezete, mint emlékeztetés, négy évvel ezelőtt beomlott. A beomlás szerencsére nem elodás alatt történt. A dolog így is nagy meglepetést keltett, mert a Capitol-mozgó jelentékeny költséggel építette a város. Az építkezésre vonatkozó szerződés értelmében a vállalkozó cég, Steiner József aradi mérnök vállalta kötelese volt a mennyezetet újra megépíteni, ami meg is történt. A város azonban, főleg a mozgóképszínház szünetelése alatt elmaradt haszon címén kártérítési igénnyel lépett fel Steiner ellen, aki viszont a maga részéről késedelmi kamatot címén követelt hatszáz ezer lejtől nagyobb összeget, mivel annak idején az építkezésért járó pénzt késedelemmel kapta meg. Az ügyet válasszta döntőbírósnak kellett volna eldönteni, de annak két tagja között nézeteltérés támadt. A döntőbírósnak most négy taggal egészítették ki. Így aztán dönthetett. Steiner mérnököt követelésével, miután azt elkésve igényelte, elutasította, ezzel szemben a javára ítélte meg a városnál létező harmincezer lejtől nagyobb összegét. Steiner viszont kötelezte, hogy a városnak nyolcszázötvenkétezer lejt kártérítést fizessen. Köteles a döntőbírósnak nyolcvanezer lejtől nagyobb költséget is fedezni. Ezt a döntést „formahiba miatt” a felek megfellebbezhetik a törvényszékhez.

Elzárta a hó a Nanga-Parbat expedíció egyik táborát. Münchenből jelentik: A német Nanga-Parbat expedíció helyzetét megnehezíti a június 27-ike óta tartó erős havazás. A négyes számú tábor, amely 6200 méter magasságban van, átmenetileg nem tudott összeköttetésbe kerülni a többi táborral. A tábor lakóinak repülőgépről élelmiszereket és tüzelőanyagot dobtak le. A hármas és négyes tábor lakói néhány ember kivételével lementek a főtáborba, hogy ott várják meg az idő jobbrafordulását.

HAT HÓNAPI HASZNÁLATRA ÉPÜLT TEMPLOM. A glasgowi brit birodalmi kiállítás területén külön templomot építettek a kiállítás látogatói részére. A templomban április 26-án volt az első istentisztelet és október végén lesz az utolsó, mert a templomot csak hat hónapi használatra építették s a kiállítás után lebontják. Ez az első kiállítási templom.

Halálozás. A banati Gataian elhunyt özvegy Juhász Jánosné, született Rigó Róza, nyolcvan éves korában. Az elhunytban Rigó Sándor gataiai főesperes-plébános nővérét gyászolja. Rigó főesperes iránt általános, mély részvét nyilvánul meg.

* **Felvétel az oradeai Szent Vince-intézet fiu-internátusába.** Az oradeai Szent Vince-intézet a fiu-internátusában bennlakásra felvesz középiskolás és állami vagy felekezeti elemi iskolába járó tanulókat.

PÉNTEKEN TÁRGYALJÁK AZ URINÓKET INZULTÁLO BOXBAJNOK ÜGYÉT. Bucuresti. Saját tud. Moti Spacov ökölvívőbajnok ügyét pénteken fogja tárgyalni a katonai bíróság. Tudvalevőleg a híres boxoló megvert egy őrnagyot, aki kérdőre vonta őt az utcán, fiatal hölgyek megszólitása miatt. Spacovnak vasárnap Ploestiben kell mérkőznie Morejon néger boxolóval, de a mérkőzést csak felmentése esetén tartják meg. Spacov ugyanis az incidens miatt letartóztatásban van.

Végleg elmarad a Satumarei Mintavásár. Saját tud. A Kereskedelmi és Iparkamara ebben az évben is meg akarta rendezni a Satumarei Mintavásárt. Az előkészületeket azonban abbahagyta, mivel a vasúti vezérigazgatóság 25 százaléknál nagyobb kedvezményt nem volt hajlandó adni. A kamara határozata után a Sfatul Negustoresc vezetősége vállalkozott a vásár megrendezésére, tekintettel azokra az előnyökre, amelyeket a mintavásár a satumarei kereskedőknek biztosít. A társulat szándékát azonban meggátolta az az átirat, amelyet a Kereskedelmi és Iparkamara intézett a vezetőséghez és amelyben — törvényes jogokra hivatkozva — megtiltotta a mintavásár megrendezését.

FRANCIAORSZÁG LAKOSSÁGÁNAK HAT SZÁZALÉKA IDEGEN. Párizsból jelentik: Az „Excelsior” szerint Franciaországban élő idegenek száma 1914 óta 80 százalékkal emelkedett és ma az országban tartózkodó 2,560.000 idegen a lakosságnak több, mint hat százalékát teszi ki. A lap megállapítja, hogy az európai államok politikai emigránsainak több mint fele Franciaországban él.

Halálos szerencsétlenség érte a potyautast. Satumare. Saját tud. Bixad közelében, a faipari vállalat iparvasútján halálos szerencsétlenség történt. Ban Grigor 55 éves földműves a hegyeken kaszált. Estefelé vállára vetette a szerszámát és az iparvasut mentén elindult hazafelé. Utközben a földművest beírta a végállomásra elindított mozdony nélküli szerelvény, amely a lejtős pályán egyre gyorsuló sebességgel haladt a völgy felé. Ban, hogy mielőbb hazaérjen, felugrott az egyik fával terhelt kocsiára. A szerelvény a legközelebbi kanyarban kiskiklott s a leomló fa a szerencsétlen gazdát maga alá temette. Ban koponyaalapú törést szenvedett és azonnal meghalt.

Egészségünknek nagyfontosságú kérdéseinek könnyen érthető felvilágosító ismertetői az itt felsorolt könyvek:

Káldor: Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést 110 lejt

Napjaink mindenkit érdeklő legaktuálisabb problémája a leghozzáértőbb és leghatékonyabb orvos tollával könnyen érthető, világos és szórakoztató stílusban megírva.

Bodon: Hogyan éljen a szívbeteg ember? 95 „

Ez a könyv tanácsokat és utbaigazításokat ad, hogyan éljen, mit tegyen, mit kerüljön a beteg, hogy beteg szívvvel is kellemes és hosszú élete legyen.

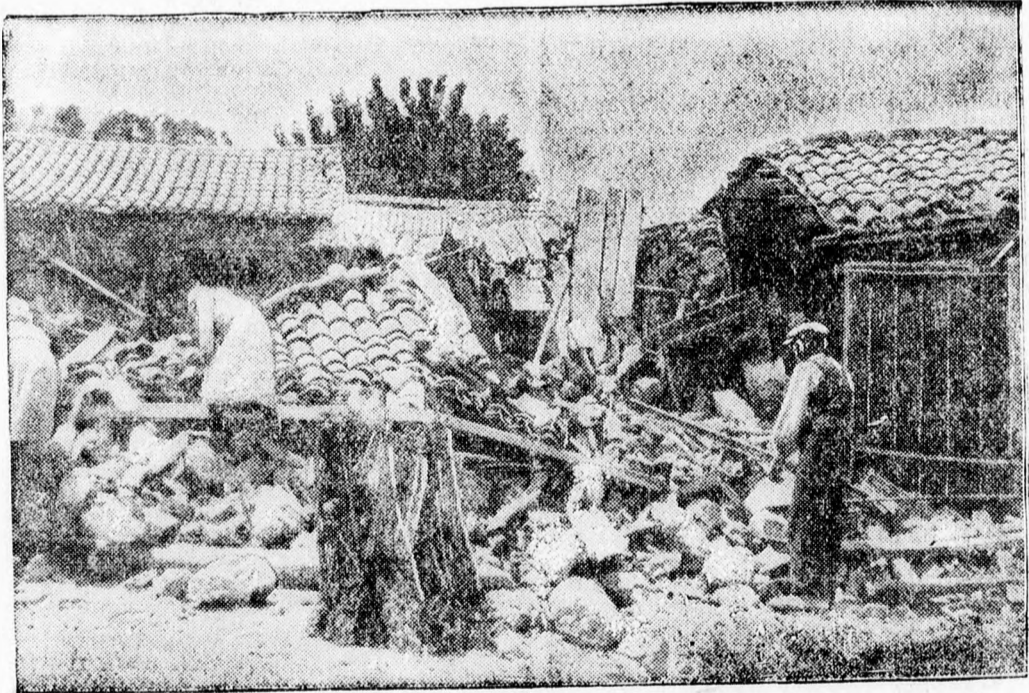
Novák Rudolf és Társa kiadása

Teffer Ferenc siriai plébános halála. Timișoara. Saját tud. Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka, — mint a timișoarai püspökségnek jelentették — Teffer Ferenc nyugalmazott siriai plébános 66 éves korában Aradon elhunyt. Teffer Ferenc Vecia-Mareról származott s több helyen való káplánkodás után 1905-ben került Siriaira, ahol 20 évig volt plébános. A közszereletben és becsülésben álló plébános halála egyházi körökben, mint híveinek táborában ószinte részvétet keltett. Temetése valószínűleg pénteken lesz.

STATISZTIKAI JÁTÉK AZ ANGOL MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMÁVAL. Londonból jelentik: A nemzeti vasutas szövetség southporti értekezletén James Marchbank főtákar kijelentette, hogy ha az angol munkanélkülieket egysorban sorakoztatnák, ez a sor 900 kilométer hosszú volna, azaz Londontól a skóciai Invernessig érne. A munkanélküliek száma családtagjaikkal együtt meghaladja az ötmilliót, tehát valamivel több, mint Liverpool, Glasgow, Leeds és Sheffield lakossága együttvéve.

Zürichi zárlat. Párizs 12.06, London 21.48 fél, Newyork 436.50, Brüsszel 73.85, Milánó 22.94, Amsterdám 239.95, Berlin 175.35, Prága 15.07, Varsó 82.40, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Hurokra került két álarcos rabló. Timișoara. Saját tud. Szombat este a sannicolau-marei Coloniale cég kocsiját Melau község határában két álarcos és fegyveres rabló támadta meg. A rablók egyike fékentartotta a lovakat, míg a másik Szabó János kocsiát kényszerítette, hogy szálljon le. A rablók ezután egy bádogdobozt emeltek el, amelyben különböző borítékokban 50 ezer lejt bevételzett pénz volt. A hatóságnak most a rablók sikerült Grünfelder Ádám 25 éves teremiármarei lakatos és társa személyében kézrekeríteni. Kitént, hogy a fegyver Grünfelderé volt, aki egyébként betörés céljaira álkulcsokat is készített. A két rablót átadták a timișoarai ügyészségnek.

Borzalmas földrengés volt Görögországban. Képünk az Athén közelében lévő Oropos község egyik, a földrengés következtében rombadólt utcájáról készült.

Harmincnapos vizsgálati fogságot rendelt el a tábla öt letartóztatásban levő főtisztviselő ellen. Timisoara. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt nagy feltűnést keltett Aradon, hogy Vulpe Josif volt munkakamarai kormánybiztos és alpolgármestert valamint Mosoiu Victor és Strengar Demjan Sava munkakamarai elnököket különböző hivatali visszaélések miatt letartóztatták s a törvényszék vádpanca elrendelte ellentük a harmincnapos vizsgálati fogságot. A három vád alá helyezett főtisztviselő a timisoarai ítélőtáblához fellebbezett, amelynek vádpanca ma döntött ügyükben s a törvényszék határozatát megerősítette. Csütörtökön délelőtt foglalkozott a tábla vádpanca Soleanu Nicolae, a timisoarai betegsegélyző pénztár volt igazgatójának, valamint Caruleanu, a társadalombiztosító pénztár vezérfelügyelőjének fellebbezésével is s a törvényszék vádpanca által ellenük elrendelt harmincnapos vizsgálati fogságot szintén jóváhagyta.

KÉT SÚLYOS SZERENCSETLENSÉG ORADEÁN. Saját tud. Negyvennyolc órán belül két súlyos szerencsétlenség történt Oradeán. Az egyiknek Szűcs Mórné oradeai 58 éves uriaszony az áldozata, akinek ruhája a petróleumfűzőtől tüzet fogott és meggyulladt. A szerencsétlenül járt urinőt másodfoku égési sebekkel szállították az Irgalmasrend kórházába. A másik szerencsétlenség áldozata Kása Eszter 27 éves mindenek, aki Klein Mihály terménykereskedő Rimanóczy-utca 8. sz. házában dolgozott. A leány az égő vasalóra véletlenül benézett és a felforrósított vasalóval borzalmas módon összeégette. Súlyos sérüléseivel a bihormegyei kórházban ápolják. Állapota veszélyes.

Letartóztatták a satumarei városháza egyik tisztviselőjét. Saját tud. A városi adóhivatalnál nagyobbarányú sikkasztást fedeztek fel. Megállapították, hogy Mihalca Stefan adószedő nyugtákat hamisított és a beszedett pénzt a saját céljaira használta fel. A hűtlen tisztviselő összesen 72 ezer lejelt károsította meg a várost. Mihalca 400 lej kivételével visszafizette az elszikkasztott összeget, ennek ellenére az ügyészség rendelkezéseire letartóztatták. A vizsgálat tovább folyik.

A ciucmegyei Mezőgazdasági Kamara múltévi tevékenysége. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A ciucmegyei Mezőgazdasági Kamara alábbi adataiból kitűnik, hogy az intézmény vezetői sok szakértelemmel, jóakarattal és segítőkészséggel működtek közre a mezőgazdasági és állattenyésztés feléért. Bors Ioan gazdasági tanácsos, Ernyey Árpád igazgató és Kozán Imre gazdasági felügyelő, valamint az egész tisztviselői kar tudásuk, szorgalmuk legjavával szolgálták a gazdálkodás ügyét. A Kamara huszonegy bika vásárlására 96.820 lej segélyt folyósított. Tenyészkánok vásárlására 6000 lejt. Négy millió fenn tartásához 22000 lejt járult hozzá. Ugyancsak a ménlovak részére 20.797 lej értékű takarmányt vásárolt. Oltóanyagot szétosztott 39.850 lej értékben. Ötvenegy gazdálkodó részére adományozott kedvezményes áron gazdasági felszereléseket, a legkorszerűbb kivitelben. Bicaz, Ardelean és Tulghes községek gazdái számára teljesen ingyen adott két vetőgépet és több értékes gazdasági felszerelési cikket. Kedvezményes áron szétosztott a megye gazdálkodói között 310.000 kg. zabot, 26.789 kg. rozst, 15.000 kg. elsőrendű búzát, 650 kg. lucernamagot, 2600 kg. löheremagot, 884 kg. más takarmánymagot, valamint 19.700 kg. burgonyát, 1000 kg. lóbarsót, vetőmag céljaira. Hetezer darabba tehető azoknak a gyümölcsfa csemetéknek a száma, amelyet teljesen ingyenesen osztott szét a lakosság között. Megemlíti a jelentős, hogy Vojlobeni község részére ingyen adott a Kamara 11 tenyészkan és kocát azzal, hogy kötelesek minden állat után két darab hathónapos sertést visszaszolgáltatni a Kamarának, mely azokat más község lakosságának adja át. A Kamarai Ciuc községben mint a vetőmag-iskolát és gyakorlati oktatás céljaira beütemezett területet tart bérben, melyben bárkinek szemléltető módon bemutatják a fejlettebb gazdasági eszközök, módszerek alkalmazását.

SÚLYOS JELLEMVÁLTSÁGRÓL PANASZKÖDÖNK AMERIKÁBAN. Newyorkból jelentik: Vandenberg szenátor, az Egyesült Államok köztársaságpárti elnökjelöltje az 1940-es választásokon, a schenectadyi egyetemen mondott beszédében kijelentette, hogy Amerikában a súlyos „jellemválság” tapasztalható, amely az önbizalom és függetlenség érzésének lerombolásával fenyeget. Manapság 20 millió amerikai család, mint szegénységély élvezője, 10 millió család pedig állami alkalmaztatás következtében a washingtoni kormánytól függ. Ezzel egyidejűleg aláaknazzák a 130 millió főnyi amerikai lakosság egységének érzését: a munka a lőke ellen, a mezőgazdasági szervezetek az ipar ellen izgatnak kölcsönösen.

Magas vérnyomással szanatóriumba került a letartóztatott devizás

Reményi Géza vizsgálati fogságát a tábla is megerősítette.

Oradea. Saját tud. A megvesztegetés és titkos valutaüzérkedés vádja miatt letartóztatott Reményi Géza bankos 30 napos vizsgálati fogságát a Tábla vádpanca is jóváhagyta. Reményi most védői révén beadvánnyal fordult a bírósághoz s kérte, hogy utalják kórházba, mert magas vérnyomása miatt a fogházban élete is veszélyben forog. A bíróság dr. Konrád Béla és Berariu törvényszéki orvosok véleménye alapján helyt adott a kérelemnek s megengedte, hogy Reményi kórházban kezeltesse magát. A vádlott bankos ezután a Szent József szanatóriumba került, ahol azonban ágya mellett állandóan egy rendőr teljesít szolgálatot, hogy Reményi Géza ügyvédjén és orvosain kívül másokkal ne érintkezessen.

HATEZER LEIT ADTAK A VILÁG LEGREGIBB ESERNYŐJÉERT. Londonból jelentik: Egy londoni régiség-árverésen hatezer leiert vették meg az első, Angliában használt esernyőt. Az ernyőt Hanway Jónás, az ismert utazó 1756-ban vitte be Kinából Angliába.

Kézrokkantok a ciucmádarási templomrablás harmadik tettese is. M. Ciuc. Saját tud. Húsvét előtt egyik napon megdöbbentő felfedezést tett Ciucmádára községben a katolikus templom szolgája. A templom ajtója fel volt törve és súlyos baltacsapások éktelenkedtek a sekrestye ajtaján is. Jelentette a betörést Szabó plébánosnak, aki a csendőrség segítségével megállapította, hogy elloptak egy miséző kelyhet, melynek felső része szinarany, alsó része pedig aranyozott ezüst. Elloptak ezenkívül több templomi szőnyeget, valamint feltörték az összes perselyeket is. Miközben a csendőrség a községben és környékén kereste a betörőket, érdekes jelenet játszódott le a városban: Fenne Ferenc órák és ékszerésznek megvételre kínált fel három munkáskülsejű egyén egy negyvenötven lejt értékű arany miséző kelyhet. Fenne jelentette az esetet Carsteanu rendőrfőnöknek, aki Constantinescu rendőrbiztosat küldötte ki a templombetöréssel gyanúsított egyének elfogására. A három betörő, amikor a rendőrbiztos meglátta, futásnak eredt. Sikertelenül azonban kettőjüket: Lerch Adalbert 27 éves campulungi, bucovinai és Vasile Mihail 28 éves borsai maramuresmegyei alkalmazás nélküli munkásokat elfogták. A harmadik farsuk: Stefan Ciuc 26 éves ökirályszéki illetőségű napszámos, elmenekült. Stefan Ciuc a vasuti sínek között Ciuceu vasúti elágazó központhoz igyekezett, ahonnan valamelyik vonattal elakart utazni üldözői elől. A rendőrbiztos mindenütt nyomában volt. Amikor látta a betörőt, hogy szorult a hurok a nyaka körül, hirtelen letért a vasúti pályáról, beleugrott az Olj folyóba, keresztüluszott a vizen és futva eltűnt a közeli erdőben Constantinescu rendőrbiztos szintén belevetette magát a vízbe, ő is átuszta, azonban Stefan Ciucot elfoynia nem sikerült. Az ügyészség természetesen viraditot adott ki nemcsak a letartóztatásban lévő két vádlott, hanem a szökésben lévő Stefan Ciuc ellen is és ennek alapján a törvényszék egy-egy véti börtönre ítélte Lerchet és Vasilt és kétévi börtönre a távollévő Stefan Ciucot. Egyben országos körúmenést rendelt el ellene. Stefan Ciuc érdekes körülmények között csakhamar közre is került. A brassovmegyei Zarnest község csendőrségének feltűnt egy elhanyagolt, gyanus külsejű csavareó. Mindenhová bekopogtatott és munkát kért. A csendőrségnek az volt a feltevése, hogy terenszemlélt tart a későbbben végrehajtandó lopásokhoz. Leigazoltatta Stefan Ciucot álnevet mondott be, de motozás után beismerie, hogy ő az, akit köröznek. A csendőrség erős fedezettel az ügyészségre kísérte. Stefan Ciucot nemsokára megkezdí büntetésété kiállítását.

Legjobb és legolcsóbb gyomirtószert utakra. Az EGE jelenti: A kerttulajdonosok számára sok gondot és költséget okoz az utak gyommentesítése. Az állandó gyomlálás és darazsolás sok munkával és költséggel jár, a gyárilag előállított gyomirtó vegyszerek pedig aránytalanul drágák. A legolcsóbbnak bizonyult e célra a közönséges konyhasó. A konyhasó 15-20 százalékos oldatot készítünk és rózsás kerti öntözővel meglocsoljuk az utakat. Elég, ha annyit öntözünk, hogy a víz ne folyjon el. Egy kannányi sós víz elég 4-5 négyzetméterre. Tekintettel arra, hogy a só ára 3.50-4 lej kg-ként, egy négyzetméter terület gyommentesítése kb. 1-1.50 leibe kerül. Tapasztalat szerint a perje kivételével, minden egyéb közönségesen előforduló gyomot gyökerestől kiirt a sós víz és többszöri öntözés után a perjét is. Erősebb oldat készítése esetén már az első öntözésnél a perje nagy részét is kiirthatjuk.

Ha egészségét és fiatalos ruganyosságát meg akarja őrizni, testét ápolnia és valamilyen sportot űznie kell! Olvassa el és fogadja meg

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

c. mű értékes tanácsait.

Írta dr. Köllner Dániel orvos, 217 oldalon 42 ábrával és műmellékletekkel rendkívül gazdagon illusztrálva. Ara csak 105 lei.

Előkészületek a méhészeti, kertészeti és háziipari kiállításra

Clujról írják: Nagyban folynak az előkészületek a folyó évben, szeptember hó 1-5. napjain Clujon tartandó méhészeti, kertészeti és háziipari kiállításra. A kiállítást rendező E. M. E. és E. G. E. széleskörű akciót indított be már hónapokkal ezelőtt a kiállítás sikere érdekében. A kiállítás a Katolikus Körnek a helyiségeiben, valamint udvarán lesz Kogălniceanu u. 7. sz. alatt. A méhészeti kiállítás iránt úgy a kereskedők, mint a fogyasztók és termelők részéről igen nagy az érdeklődés. A méhészek nagyszámban fognak a kiállításra részt venni. Az E. M. E. méhészeti kongresszust is rendez, amely az E. M. E. rendezésében immár a VII-ik lesz. A méhészeti kongresszuson előadásokat tartanak Fohl Béla E. M. E. elnöke, Stitz János E. M. E. alelnöke, dr. Parádi Kálmán orvos, Biró Pál, dr. Stitz János vegyész-mérnök, Gál Imre méhészeti szakiskolai igazgató, Pop Silvius állami ménes gazdasági intéző, Oprean J., Török Balint E. M. E. tb. alelnök, főtűtő, Seyfried Ferenc E. M. E. titkár és mások.

Szeptember 3-án tartja az E. G. E. kertészeti szakosztályának alakuló közgyűlését dr. Szász Pál EGE elnök elnökleite alatt, amelynek kaposán előadásokat tartanak: Ifj. Verecs István, gazdasági iskolai tanár, Gogomán Ferenc hírtokos, Biebert Ferenc okleveles kertész és Fülöp Ferenc okleveles mérnök és mások. Ugyancsak szeptember 3-án zajlanak le a háziipari és népművészeti előadások. Amely előadás programjában szerepelnek Dóczyne Berde Amál, Kelemen Lajos, dr. Boronka Pál és mások. Szeptember hó 4-én tartják találkozójukat Clujon az EGE székházában az okleveles gazdák, amely találkozóra eddig is már igen nagy számban érkeztek bejelentések. 5-én ki-rándulást rendez az EME méhészeti telepére, ahol Stief Ottó egyleti alelnök tart ismertető előadást. Ugyanakkor nyílik meg az EME 10 napos méhészeti tanfolyama az EME házsorgárdi méhésztelepen, amelyre előjegyzéseket máris elfogad a titkári hivatal (Cluj, Str. Andrei Muresan 10.) A tanfolyamon való részvétel díjtalan, csupán 100 lej beiratási díj fizetendő.

A kiállítás alkalmával 50 százalékos kedvezménnyel lehet Clujra utazni, a kiállításra küldendő árúk 75 százalékos kedvezménnyel lesznek visszaszállíthatók. A clujji Magyar Színház tervbe vette, hogy a kiállítás tartama alatt a református kolégium kuriáján szabadtéri előadásokat rendez. Remélhetőleg az előadások megtartásának nem lesz semmi akadályja és így a kiállítást látogató közönségnek magas színvonalu szórakozásban is lesz része. A kiállítás tudnivalói felől az érdeklődőknek készséggel nyújt díjtalanul felvilágosítást az EME titkári hivatala Cluj, Str. Andrei Muresan 10. Itt említjük meg, hogy az egyesület felkérte a clujji jobb cégeket arra, hogy a kiállítás tartama alatt stílusos kirakatokat rendezzenek. Eddig már több cég jelentette be kirakatrendezési szándékát.

Pályázati hirdetés

A crasnai római katolikus egyházközség pályázatot hirdet hét osztályos, osztatlan elemi iskolájánál megüresedett kántortanítói állásra.

Csak tanítói és kántori oklevéllel rendelkező, a román nyelvet tökéletesen bíró római katolikus vallású férfitanítók pályázhatnak. Pályázati határidő 1938 augusztus 15.

Javadalmazása havi 1500 lej készpénzfizetés, stóla, természetbeni lakás, kert, 3 hold szántó urbéri erdő és legelőilletmény.

Érdeklődni lehet az egyházközségnél (Parochia Rom. Cat. Crasna, jud. Sălaj) ahová folyó évi. aug. hó 15-ig a pályázatok is beadandók.

Az állás szept. 1-ig elfoglalandó.

Rom. Cat. Egyházközség, Crasna

Apróhirdetések

Adás-vétel

Első
Nijas szülőktől származó, magas gyapjúhozamu, fajtiszta **angorka nyulak** ivaréret és választási korban, beszerezhetők. Perences zárdafőnökség, Estelnic Treiscanue megye Váraszélyeg csatolandó.

Zongora,
rövid fekete, kereszt-hurok, eladó. Megtekinthető: Oradea, Str. Academiei 4., délelőtt 9-11 és délután 4-5 óra között.

Stingl
pianino teljes jó állapotban eladó. Patzkó dr. Oradea, Ciorogariu-utca 23-a. szám.

Vennék
jó karban lévő használt gyermekkoszt. Oradea, Str. Neptun 12. (Retul Comandantului.)

Herbst
óra-ékszerész áruház, Oradea, Bd. Regele Ferdinand 3. Legelőcsőbb beszerzési forrás kar- és zsebórák 150-200-300, Doxa, Omega órák 700-900-1200, — arany karikaszűrők párja 600-800. Veszek ócska ékszereket, zsebórákat, brilliántot, javítok ólson órákat, ékszereket.

Eladó
modern új magánház, 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, kamra. Oradea, Str. Clemencau No. 18.

Különféle

Találtatott
egy finom női kalap a Barátok temploma előtt — Ugyancsak találtatott egy orsó nyers selyemfonal is. Cim a kiadóban.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK“-at.

Lakás

Kiadó
külön bejaratu utcai butorozott szoba azonnal. Oradea, Strada M. Averescu 37. szám.

Kiadó
1 szoba, konyha augusztus 1-re. Oradea, Str. Alexandri No. 15.

Két szobás
(kertes) magánházat v. lakást keres Wetzenkircher M. tanár, Oradea, Parcoul Alba-Iulia 14. szám.

Kiadó
egy szoba, konyha, élőkamara és ugyanott egy szoba butorozva, vagy anélkül azonnalra Oradea, Str. Eroul Neunoscut 23. szám.

Kiadó
augusztus 1-re 4 szobás összkomfortos lakás. — Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 25. szám.

Alkalmazás

Megbízható
mindenes azonnalra felvétetik, Oradea, Baritiu-utca 4. (Főposta melletti utca.)

Bejáróné,
ki főzni és szépen vasalni tud, magas fizetéssel felvétetik. Oradea, Str. Tache Jonescu 24. szám.

Oktatás

Láposy Erzsébet
zenetanár
tanít hegedűt, zongorát és zeneelméletet. Oradea, Str. Simeon Stefan 20. szám.

VIII-os Gojduş,
román szekciós, felvételre vagy pótvizsgára előkészít. Cim a kiadóban.

LEGUJABB

A lengyel kormány újabb jegyzéke a csehszlovákiai kommunisták miatt

Varsóból jelentik: A lengyel kormány újabb jegyzéket intézett a cseh kormányhoz, a cseh kommunistapárt lengyelországi aknamunkája miatt. A lengyel kormány március hónapban küldte el ebben az ügyben az első jegyzéket és abban felhívta a cseh kormány figyelmét arra a komlasztó aknamunkára, amit a cseh területről átszivárgó kommunisták Lengyelországban végeznek. Azóta azonban semmi sem történt a cseh

kormány részéről a kommunisták aknamunkájának megakadályozására.

Az újabb jegyzékben szükségesnek tartja felhívni a lengyel kormányt a prágai kormány figyelmét arra, hogy ne kicsinyelje le a lengyel vádak jelentőségét. A lengyelek sürgős intézkedést kérnek a jegyzékben és követelik, hogy a prágai kormány tegyen meg minden tőle telhető a cseh kommunisták lengyel területre való beszivárgásának megakadályozására.

Wiedemann kapitány Chamberlain angol miniszterelnöknél

Az angol-német egyezmény előkészítő tárgyalásai

Londonból jelentik: Az angol közvéleményt erősen foglalkoztatja Wiedemann kapitány látogatásának célja. Beavatott helyen tudni vélik, hogy Wiedemann ez alkalommal már Hitler vezérkancellár konkrét javaslatát hozza magával. Hitler küldöttjének tárgyalásai azonban most is magánjellegűek lesznek, amit azzal is kidomborítanak, hogy Chamberlain miniszterelnök nyári tartózkodási helyén fogadja őt. Chamberlain máskülönb Wiedemann közbejött látogatása miatt elhalasztotta Skóciába tervezett utazását. A „Daily Express” foglalkozik az újabb német-angol eszmecserevel. A lap úgy véli, hogy a Chamberlain-Wiedemann megbeszélés a német-

angol viszony javítását szolgálja. A mostani megbeszélés eredményei szolgálnak arra, hogy később egyengetni lehessen a német-angol barátságai egyezményre vonatkozó tárgyalásokat.

Tudni vélik még, hogy Wiedemann a légi fegyverkezés korlátozására vonatkozó terv körvonalairól is beszélni fog és szóba kerül a Németország és szomszédai közt esetleg kötendő légimegnemtámadási egyezmény kérdése is. Angol körökben megjegyzik, hogy Wiedemann a Hitler-től hozott jegyzéket nem formális tárgyalások alakjában adja át, vagyis az angol-német megbeszélések ez alkalommal még nem folynak hivatalos formában.

A szudéta-németek elfogadták Runciman lord közvetítését

Pártjuk az angol miniszterelnökkel és a prágai angol követtel tudatta ezt az elhatározást

Prágából jelentik: A Havas-ügynökség közli, hogy a szudéta-német párt július 26-ikán, kedden este közleményt adott ki a párt hivatalos lapjában, a „Zeit“-ban. A közlemény tudtul adja, hogy a párt kész elfogadni Runciman lord közvetítését. A párt ilyen értelemben

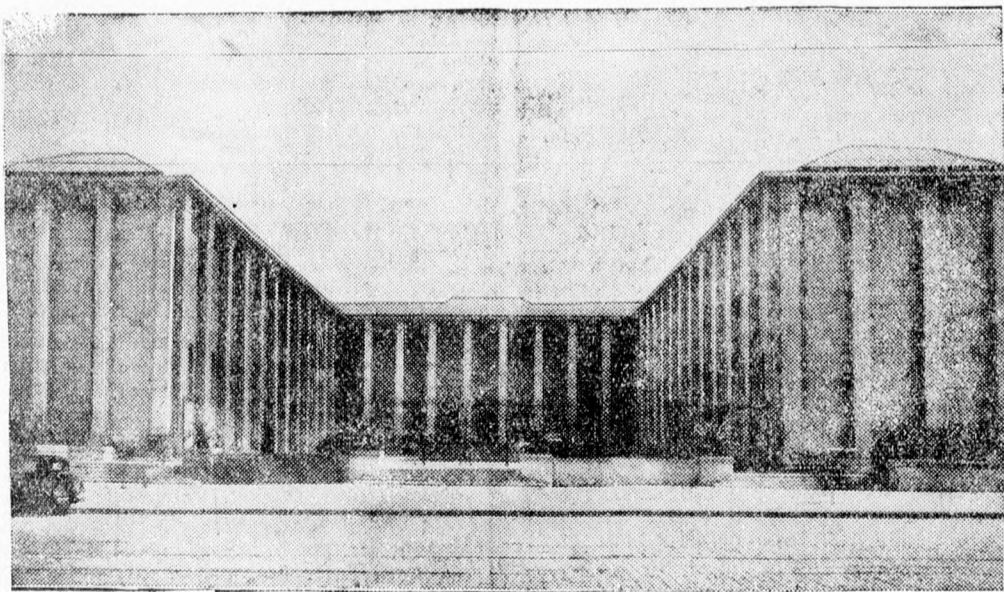
jegyzéket is szerkesztett azzal a rendeltetéssel, hogy azt sürgősen Chamberlain angol miniszterelnökhez küldje.

Prágából jelentik: Kunt szudéta-német képviselő szerda este fölkereste Newton prágai angol követet és bejelentette neki, hogy pártja kész ismertetni álláspontját Runciman lorddal. A szudéta-német párt hajlandó követeléseit az angol szakértő elé terjeszteni, felvilágosítja őt a csehországi valódi helyzetről és készséggel felajánlja segítségét a nemzetiségi kérdés megoldására.

BENES ÉS HODZSA ÁLLÁSPONTJA A RUNCIMAN LORD KÖZVETÍTÉSE FELŐL.

Londonból jelentik: A Times írja, hogy a Runciman lord csehszlovákiai kiküldetését megelőző időben a prágai kormány nem fogadta el a külső közvetítés eszméjét. Az volt a felfogása, hogy ezzel önálló jellegű szervezetenk ismerné el a szudéta-németiséget. Ez az elvetés azonban nem vonatkozhatott a Runciman lord megbízására. Ő tanácsadó lesz a csehszlovák kormány mellett. Természetes, hogy tájékozódni fog minden csehszlovákiai párt nézetéről s így a szudéta-németekről is. Benes és Hodzsa urak több ízben kimutatták, hogy készek a végső határig elmenni a szudéta-németeknek nyújtandó kedvezményekben. Készeknek nyilatkoztak arra is, hogy kövessék Runciman lord tanácsait mindaddig, míg a csehszlovák állam fenségjoga nincs érintve.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén
Oradea, Str. Regala Carol II, No. 5.

Befejezték a varsói új múzeum építését. Varsóban hatalmas új múzeum építését fejezték be. Ebben — a képünkön is látható palotában — 79 óriási teremben gyűjtik össze és állítják ki a múzeális értékű érem, pénzérem, grafikai, művészeti tárgyakat s egy festőiskola is elhelyezést nyer benne.